

Invitation til medlemsmøde – Torsdag d. 24. marts

1. Nye grønne krav til landbruget

Det er i EU vedtaget, at 20 % af landbrugsstøtten fra 1. januar 2023 kun udbetales, hvis bedriften lever op til nogle fastsatte grønne krav. De grønne krav er formuleret i de såkaldte Eco-schemes. I Danmark er pt kun vedtaget få Eco-schemes, det vil sige, at kun få grønne indsatser er godkendt til støtte. Hvilke muligheder efterlader det bedrifterne? Hvordan kan du sikre dig den fulde landbrugsstøtte?

v. Niels Lindberg Madsen, L&F

2. Nye digitale ydelser på Boligportalen

Mange ejere af småhuse på landet har erfaret, at annoncering gennem Boligportalen er effektivt, hurtigt administrativt let. Boligportalen er på vej med tilbud om yderligere digitale hjælpeværktøjer – kontraktsskrivning, ind- og udflytningssyn etc på et brugervenligt og lavpraktisk niveau. Disse nye tilbud vil blive gennemgået og drøftet. *v. Kasper Lysdal Hedegaard, Boligportalen*

3. Alternative varmekilder i småhuse på landet

Ejere af udlejede huse på landet oplever et massivt pres fra lejere for at få billigere opvarmning, hvis boliger som udgangspunkt nu opvarmes med elektricitet eller fyringsolie. Poul Klenz Larsen har en bred erfaring som uvildig rådgiver og vil bringe os rundt i rækken af alternative varmekilder – pilleovne, luft-til-luft, pillefyr, luft-til-vand og decideret jordvarmeanlæg. Hvad skal vi have os for øje ved valg – hvad er anlægsinvestering, tilskudsmuligheder og driftsøkonomi ?

v. Poul Klenz Larsen, civilingeniør, PhD

Program

Kl. 13.00	Velkommen v. formand Claus Neergaard
Kl. 13.10	1. Nye grønne krav til landbruget
Kl. 14.10	Kaffepause
Kl. 14.25	2. Nye digitale ydelser på Boligportalen
Kl. 15.10	Pause
Kl. 15.20	3. Alternative varmekilder i småhuse på landet
Kl. 16.15	Tak for i dag

Sted: Skovridersalen, Holmegaard Gods, Holmegaardsvej 71, 4684 Holmegaard

Tilmelding: Senest fredag d. 18. marts til foreningssekretær Charlotte Frimer Petersen på tlf. 61 75 43 20 (gerne sms) eller e-mail: cfp@loes.dk

Sensommerudflugt

Vi glæder os over igen at kunne invitere LøS-medlemmer med ægtefæller, driftsledere mv. på sensommerudflugt. I år onsdag d. 7. september, hvor turen går til Lolland. Vi skal besøge både det igangværende og imponerende Femern-byggeri samt to spændende ejendomme: Knuthenlund Gods og Christianssæde Herregård.

Femern-byggeri

Knuthenlund Gods

Christianssæde Herregård.

Program for sensommerudflugt onsdag d. 7.

september 2022

Kl. 07.30 afgang	Bilka, Idagårdsvej 2, Slagelse
Kl. 08.20 afgang	Elgiganten, Vestergårdsvej 58, Næstved
Kl. 09.05 afgang	P-plads ved Stensved, motorvejsafkørsel 41 på E47s
Kl. 10.00 – 11.30	Femern-byggeriet, Rødby
Kl. 12.00 – 13.00	Frokost Hotel Saxkjøbing
Kl. 13.30 – 14.45	Besøg på Knuthenlund Gods
Kl. 15.00 – 16.45	Besøg på Christianssæde
Kl. 17.45	Ankomst Stensved
Kl. 18.30	Ankomst Næstved
Kl. 19.20	Ankomst Slagelse

Pris for deltagelse: 600 kr/voksen, 300 kr/barn u.15 år.
Dækker bustransport, kaffe/te i bus, frokost (inkl. én genstand). I bussen kan desuden købes øl og vand.

Tilmelding: Senest onsdag d. 31. august 2022 til foreningssekretær Charlotte Frimer Petersen på cfp@loes.dk eller tlf. 61 75 43 20, gerne ved sms.

Ret til aflysning forbeholdes ved for få tilmeldinger.

Invitation til medlemsmøde

Hele tre spændende emner er på dagsordenen for dette efterårs medlemsmøde. Kom, bliv opdateret og tag del i drøftelserne om grovvaremarkedets aktuelle og fremtidige situation, om lejeloven og kontraktforhold samt om den nye organisering af Landbrug & Fødevarer

Mandag d. 31. oktober kl. 14.00 – 17.00

Program

Kl. 14.00 Velkommen *v. Formand Claus Neergaard*

Kl. 14.05 Overgaards vurdering af det aktuelle grovvaremarked og et bud på fremtiden for markedet
v. Agrochef, Jonas Nue Kjeldsen, Overgaard Gods

Kl. 14.50 Kaffepause

Kl. 15.15 Ny lejelov og typeformular – hvad skal udlejer være opmærksom på?
v. Jurist Rikke Bjerre Gade, Patriotisk Selskab

Kl. 16.15 Landbrug & Fødevarer version 2.0,
v. Særlig Rådgiver Niels Kenneth Østergård Scheel, L&F

Kl. 17.00 Afrunding

Sted: Holmegaard Gods, Holmegaardsvej 71, 4684 Holmegaard

Tilmelding: Senest onsdag d. 26. oktober til foreningssekretær Charlotte Frimer Petersen på tlf. 61 75 43 20 gerne sms eller e-mail: cfp@loes.dk

Deltagerbetaling: Gratis

Velkommen!

Landøkonomisk
Selskab

KLOKKEN

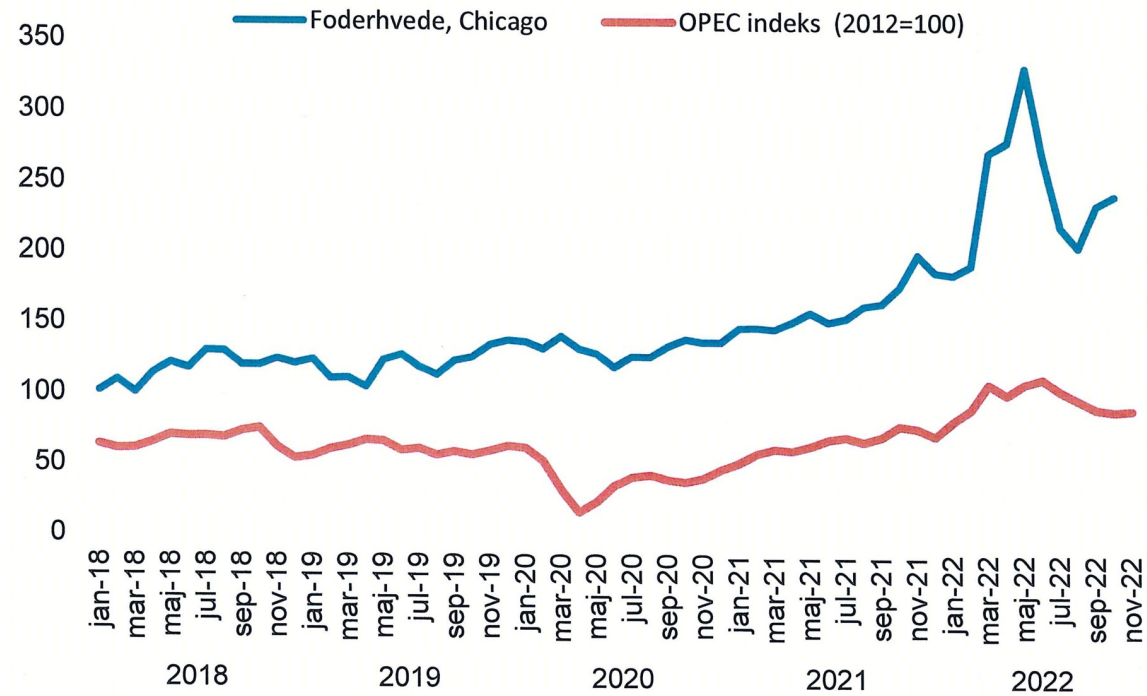
- 09.00 | **VELKOMST & PRÆSENTATION**
09.30
- 09.30 | DENNIS W. HOLLENDER, SIGNIFINANS ApS
10.00 | **HVORFOR OPLEVELSESØKONOMI**
- 10.00 | DENNIS W. HOLLENDER, SIGNIFINANS ApS
10.15 | **HVILKEN BETYDNING HAR LOKALITETEN FOR OPLEVELSESØKONOMIEN**
- 10.15 | **PAUSE**
10.30
- 10.30 | RIKKE SØNDER, DIVIDENDO ApS
11.15 | **OPLEVELSER, NICHEPRODUKTION ELLER BEGGE DELE**
- 11.15 | RIKKE SØNDER, DIVIDENDO ApS
11.45 | **MULIGHEDER FOR TILSKUD TIL DEN GODE IDÉ**
- 11.45 | DENNIS W. HOLLENDER, SIGNIFINANS ApS
12.30 | **FRA IDÉ TIL HANDLING – DEN GODE BUSINESS CASE**
- 12.30 | VILLA HUNO
13.30 | **FROKOST**
- 13.30 | CARL GUSTAV SCAVENIUS
15.30 | **TANKER & IDÉER FRA KLINTHOLM GODS**
 - REWILDING AF GODSETS JORDE
 - FRA PENSIONAT TIL VILLA HUNO LAKE APARTMENTS
 - NYE IDEER REALISERES, VILLA HUNO GLAMPING OG DARK SKY OPHOLD
- 15.30 | **SPARRING I PLENUM**
16.30

INFORMATION

DATO 16. NOVEMBER 2022	TID 09.00 – 16.30	FORPLEJNING INKLUSIVE FROKOST
TILMELDING RIS@DIVIDENDO.DK	MØDESTED KLINTHOLM GODS LANGEBJERGVEJ 1 4791 BORRE	PRIS 1.800,- DKK FOR BEGGE DAGE 16. NOV 2022 & 24. JAN 2023

		Kr/Hkg	
Foderhvede, Chicago 2012=100			
2018	jan-18	101	64
	feb-18	109	61
	mar-18	100	61
	apr-18	114	65
	maj-18	122	71
	jun-18	118	70
	jul-18	130	70
	aug-18	130	69
	sep-18	120	74
	okt-18	120	76
	nov-18	124	62
	dec-18	121	54
2019	jan-19	124	56
	feb-19	111	61
	mar-19	111	63
	apr-19	105	68
	maj-19	124	67
	jun-19	128	60
	jul-19	119	62
	aug-19	114	57
	sep-19	124	60
	okt-19	126	57
	nov-19	135	60
	dec-19	138	63
2020	jan-20	137	62
	feb-20	132	53
	mar-20	141	32
	apr-20	132	17
	maj-20	129	24
	jun-20	119	35
	jul-20	127	41
	aug-20	126	43
	sep-20	134	40
	okt-20	139	38
	nov-20	137	41
	dec-20	137	47
2021	jan-21	147	52
	feb-21	147	58
	mar-21	146	61
	apr-21	152	60
	maj-21	158	64
	jun-21	152	69
	jul-21	154	70
	aug-21	163	67
	sep-21	165	70
	okt-21	176	78
	nov-21	200	77
	dec-21	187	71
2022	jan-22	185	82
	feb-22	192	90
	mar-22	272	108
	apr-22	279	101
	maj-22	331	109
	jun-22	270	112
	jul-22	220	104
	aug-22	205	97
	sep-22	235	91
	okt-22	242	89
	nov-22		90

RESULTATER OG PROGNOSE, DRIFTSGRENE

Landøkonomisk
Selskab

	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24
Prognose										
Sohold										
1. Antal besætninger	16	17	15	18	15	17	17	14		
2. Antal avlsdyr i gnsn.	697	708	762	638	703	826	879	871		
3. Stk. grise pr. avlsdyr	30,8	32,0	32,5	33,7	34,0	34,1	34,7	33,6	35,0	35,0
4. Salgspris pr. gris	227	204	236	254	196	258	275	218	220	285
Kr. pr. avlsdyr										
5. Bruttoudbytte	6.949	6.375	7.515	8.342	6.406	9.140	8.954	6.897	7.553	9.835
6. Direkte omkostninger	-3.479	-3.409	-3.419	-3.375	-3.391	-3.719	-3.709	-3.937	-4.912	-4.697
7. Dækningsbidrag I	3.470	2.966	4.096	4.967	3.015	5.421	5.245	2.961	2.641	5.138
8. Indirekte omkostninger	-1.978	-1.973	-2.198	-2.031	-2.064	-2.127	-2.090	-2.235	-2.581	-2.431
9. Dækningsbidrag II	1.493	993	1.897	2.935	951	3.295	3.156	725	60	2.707
10. Kapacitetsomkostninger	-865	-820	-835	-910	-919	-971	-957	-848	-970	-970
11. Nettoudbytte	628	174	1.062	2.026	31	2.323	2.198	-122	-910	1.737
Smågrise 7 - 30 kg										
12. Antal besætninger	18	19	18	21	16	18	17	14		
13. Prod. i gnsn. pr. besætning	17.986	18.778	20.219	17.312	20.605	24.375	28.256	28.140		
14. Salgsværdi pr. produceret	403	359	417	467	367	480	488	392	406	528
Kr. pr. produceret										
16. Bruttoudbytte	164	145	176	193	148	234	177	158	199	236
17. Direkte omkostninger	-124	-117	-114	-109	-112	-120	-116	-124	-164	-162
18. Dækningsbidrag I	41	28	63	84	36	115	61	34	35	74
19. Indirekte omkostninger	-38	-34	-35	-36	-35	-35	-37	-36	-50	-48
20. Dækningsbidrag II	3	-6	27	48	1	80	24	-2	-15	26
21. Kapacitetsomkostninger	-17	-15	-16	-18	-17	-18	-17	-16	-19	-19
22. Nettoudbytte	-14	-21	12	30	-16	62	7	-19	-34	7
Slagtegrise										
23. Antal besætninger	21	17	18	19	20	19	16	16		
24. Prod. i gnsn. pr. besætning	12.347	15.143	15.475	13.012	13.432	13.409	15.927	15.608		
25. Salgsværdi pr. produceret	905	832	877	960	800	1.062	1.245	1.006	1.050	1.212
26. Pris pr. indsat gris	406	368	414	451	370	476	514	412	406	528
Kr. pr. produceret										
27. Bruttoudbytte	479	485	507	518	442	684	623	591	723	685
28. Direkte omkostninger	-384	-373	-357	-351	-354	-381	-371	-408	-570	-560
29. Dækningsbidrag I	95	111	149	167	87	304	252	182	153	125
30. Indirekte omkostninger	-81	-86	-81	-81	-75	-73	-73	-74	-88	-85
31. Dækningsbidrag II	14	25	68	85	13	230	179	108	65	40
32. Kapacitetsomkostninger	-44	-41	-37	-42	-43	-44	-45	-46	-47	-47
33. Nettoudbytte	-30	-16	31	43	-30	186	134	62	18	-7
Markbrug										
34. Antal bedrifter	103	101	100	100	95	97	98	100		
35. Samlet areal i gnsn. ha	589	560	580	552	589	593	584	626		
36. Gnsn. kg korn pr. ha	7.894	8.252	7.177	7.874	5.495	7.984	7.759	7.174	7.872	7.858
37. Gnsn. salgspris korn kr. pr. kg	1,24	1,14	1,15	1,17	1,44	1,24	1,32	1,77	2,12	2,12
Kr. pr. ha										
38. Bruttoudbytte	11.319	10.677	9.375	10.661	9.619	11.406	11.280	13.553	16.040	15.630
39. Direkte omkostninger	-3.226	-3.185	-3.324	-3.190	-3.042	-3.133	-3.233	-3.182	-4.480	-6.270
40. Dækningsbidrag I	8.093	7.492	6.051	7.471	6.577	8.273	8.047	10.371	11.560	9.360
41. Indirekte omkostninger	-4.010	-3.910	-3.987	-4.005	-3.943	-3.956	-4.239	-4.169	-4.440	-5.380
42. Dækningsbidrag II	4.083	3.582	2.064	3.466	2.634	4.318	3.808	6.202	7.120	3.980
43. Kapacitetsomkostninger	-2.384	-2.387	-2.428	-2.378	-2.364	-2.346	-2.380	-2.336	-2.380	-2.370
44. Nettoudbytte	1.699	1.195	-365	1.089	270	1.972	1.428	3.865	4.740	1.610
45. Afkoblet støtte mark	2.370	2.286	2.255	2.257	2.188	2.218	2.263	2.320	2.150	2.100
46. Totale omkostninger	-9.620	-9.482	-9.739	-9.572	-9.349	-9.434	-9.852	-9.688	-11.300	-14.020
Markbrug - økologi										
47. Samlet areal i gnsn. ha						303	296			
48. Gnsn. kg korn pr. ha						4.400	4.526	4.621	4.425	
49. Gnsn. salgspris korn kr. pr. kg						1,81	2,53	1,72	2,74	
Kr. pr. ha										
50. Bruttoudbytte						10.867	11.695	13.130	14.500	
51. Direkte omkostninger						-2.265	-1.891	-2.080	-2.360	
52. Dækningsbidrag I						8.602	9.804	11.050	12.140	
53. Indirekte omkostninger						-5.018	-4.488	-5.020	-5.720	
54. Dækningsbidrag II						3.584	5.316	6.030	6.420	
55. Kapacitetsomkostninger						-2.492	-2.039	-2.070	-2.110	
56. Nettoudbytte						1.092	3.277	3.960	4.310	

AFGRØDEOVERSIGTEN HØSTEN 2022, PROGNOSE

Landøkonomisk
Selskab

Afgrøder	Vinter- hvede	Rug	Vinter- byg	Vår- byg	Havre	Vår- hvede	Vinter- raps	Sukker- rør	Høste- bønner	Mark- ærter
Produktionsoplysninger:										
2. Høstudbytte, kg pr. ha netto *)	8,900	7,000	6,900	6,900	5,900	5,000	4,200	13,200	5,000	4,000
3. Udnyttelsespris brutto, kr. pr. kg	2,15	2,10	1,90	2,10	1,90	2,15	3,70	1,39	2,75	2,80
Dækningsbidrag, kr. pr. ha:										
4. Andre indtægter	19,140	14,700	13,110	14,490	11,210	10,750	15,540	16,662	13,750	11,200
5. Fradrag, rensn., tørr., m.v.	-270	-340	-200	-250	-250	-250	-300	0	-100	-350
7. Andre indtægter	350	300	350	275	200	300	100	1,688	0	0
8. Bruttoudbytte i alt	19,220	14,660	13,260	14,615	11,160	10,800	15,340	18,360	13,650	10,850
9. Udsæd	-550	-1,080	-590	-500	-500	-730	-510	-1,700	-1,150	-740
10. Gødning	-2,700	-2,130	-2,330	-2,010	-1,770	-2,220	-2,780	-5,399	-760	-760
11. Planteværn	-1,540	-1,260	-990	-890	-600	-980	-1,680	-1,620	-1,560	-960
12. Diverse	-200	-180	-190	-190	-210	-170	-180	-170	-220	-130
13. Direkte omkostninger	-4,990	-4,650	-4,100	-3,690	-3,080	-4,100	-5,160	-8,889	-3,690	-2,690
14. Dækningsbidrag I	14,230	10,010	9,160	10,925	8,080	6,700	10,190	9,461	9,960	8,260
15. Arbejdsomkostninger	-1,428	-1,485	-1,432	-1,305	-1,466	-1,352	-1,398	-1,236	-1,160	-1,533
16. Maskinstation og fragt	-414	-376	-535	-421	-464	-85	-470	-1,950	-321	-545
17. Traktoromkostninger	-748	-706	-687	-681	-827	-779	-720	-1,100	-621	-729
18. Mejetærskeromkostninger	-498	-550	-517	-504	-546	-612	-519	0	-626	-725
19. Specialinventar	-80	-66	-24	-65	-63	-76	-55	-410	-56	-102
20. Øvrige maskiner	-887	-837	-778	-848	-675	-961	-837	-1,500	-589	-1,146
21. Tørreri	-192	-170	-99	-186	-111	-149	-179	0	-215	-347
22. El, vand og varme	-122	-101	-66	-118	-97	-84	-98	-40	-71	-106
23. Indirekte omkostninger	-4,350	-4,292	-4,137	-4,129	-4,249	-4,097	-4,277	-6,236	-3,660	-5,232
24. Dækningsbidrag II 2022/2023	9,880	5,718	5,023	6,796	3,831	2,603	5,913	3,225	6,300	3,028
25. Rækkefølge Top-20 liste DB II	2	10	13	7	15	18	9	16	8	17
26. Pct. af samlet areal 2022/2023	30,2	3,6	1,3	25,6	0,9	1,2	11,6	4,7	0,3	0,9
27. Dækningsbidrag II 2021/2022	6,937	4,177	4,327	4,473	4,322	3,991	7,646	6,476	5,990	4,273

*)sukkerroer kg pølsukker pr. ha

Afgrøder fortsat	Rød- svingel	Rajgræs	Strand- svingel	Bakke- svingel	Hunde- græs	Engrap- græs	Hvid- klover	Spinat	Brak	Pct. ændr. 21/22	Gnsn. pr. ha
Produktionsoplysninger:											
2. Høstudbytte, kg pr. ha netto	1,600	1,505	1,700	1,100	1,300	1,300	620	1,550	0		
3. Udnyttelsespris brutto, kr. pr. kg	10,00	8,90	9,50	14,00	11,00	17,00	28,25	13,00	0,00		
Dækningsbidrag, kr. pr. ha:											
4. Andre indtægter	16,000	13,390	16,150	15,400	14,300	22,100	17,520	20,150	0		18,117
5. Fradrag, rensn., tørr., m.v.	-1,500	-1,500	-1,450	-1,100	-1,170	-1,350	-800	-2,200	0		-439
7. Andre indtægter	850	800	900	500	500	500	25	50	0		407
8. Bruttoudbytte i alt	15,350	12,690	15,600	14,800	13,630	21,250	16,745	18,000	0		18,085
9. Udsæd	-270	-420	-280	-300	-200	-450	-230	-30	-140	0%	-572
10. Gødning	-1,920	-1,980	-2,280	-1,540	-2,810	-2,120	-130	-2,500	0	75%	-2,453
11. Planteværn	-1,130	-960	-780	-790	-870	-960	-1,080	-2,840	0	5%	-1,264
12. Diverse	-170	-180	-130	-160	-200	-130	-870	-170	-30	0%	-190
13. Direkte omkostninger	-3,490	-3,540	-3,470	-2,790	-4,080	-3,660	-2,310	-5,540	-170		-4,479
14. Dækningsbidrag I	11,860	9,150	12,130	12,010	9,550	17,590	14,435	12,460	-170		11,606
15. Arbejdsomkostninger	-1,456	-1,489	-1,386	-1,312	-1,240	-2,015	-1,564	-2,036	-412	9%	-1,388
16. Maskinstation og fragt	-535	-628	-756	-464	-695	-443	-978	-1,472	-27	30%	-532
17. Traktoromkostninger	-674	-612	-707	-509	-676	-945	-681	-1,138	-291	5%	-731
18. Mejetærskeromkostninger	-642	-669	-937	-653	-734	-1,285	-869	-572	0	4%	-518
19. Specialinventar	-78	-81	-105	-60	-31	-115	-56	-138	-80	0%	-83
20. Øvrige maskiner	-863	-750	-732	-590	-844	-934	-900	-1,148	-211	0%	-881
21. Tørreri	-283	-295	-241	-283	-166	-262	-315	-300	0	5%	-188
22. El, vand og varme	-138	-143	-138	-128	-112	-125	-81	-136	-12	5%	-112
23. Indirekte omkostninger	-4,669	-4,667	-5,003	-3,999	-4,500	-6,124	-5,443	-6,941	-1,033		-4,433
24. Dækningsbidrag II 2022/2023	7,191	4,483	7,127	8,011	5,050	11,466	8,992	5,519	-1,203		7,173
25. Rækkefølge Top-20 liste DB II	5	14	6	4	12	1	3	11	20		
26. Pct. af samlet areal 2022/2023	4,3	4,5	2,2	0,3	0,6	1,1	0,7	1,0	1,1		mark. %
27. Dækningsbidrag II 2021/2022	10,571	8,062	10,160	10,326	7,333	14,744	10,943	5,650	-976		6,426

Patriotisk Selskab 2022

AFGRØDEOVERSIGTEN HØSTEN 2023, PROGNOSE

Landøkonomisk
Selskab

Afgrøder	Vinter- hvæde	Rug	Vinter- byg	Vår- byg	Havre	Vår- hvæde	Vinter- raps	Sukker- roer	Heste- bønner	Mark- ærter
Produktionsoplysninger:										
2. Høstudbytte, kg pr. ha netto *)	8.880	7.040	7.060	6.750	5.940	5.360	4.410	13.310	4.860	4.050
3. Udnyttelsespris brutto, kr. pr. kg	2,15	2,10	1,90	2,10	1,90	2,15	3,70	1,60	2,75	2,80
Dækningsbidrag, kr. pr. ha:										
4. Andre indtægter	19.090	14.780	13.410	14.180	11.290	11.520	16.320	19.629	13.370	11.340
5. Fradrag, rensn., tørr., m.v.	-250	-275	-150	-275	-100	-100	-300	0	-100	-400
7. Andre indtægter	275	250	325	250	100	175	100	1.671	0	0
8. Bruttoudbytte i alt	19.115	14.755	13.585	14.155	11.290	11.595	16.120	21.300	13.270	10.940
9. Udsæd	-770	-1.510	-820	-700	-700	-1.020	-710	-1.900	-1.610	-1.030
10. Gødning	-4.620	-3.640	-3.990	-3.450	-3.030	-3.800	-4.760	-5.780	-1.290	-1.300
11. Planteværn	-1.760	-1.440	-1.130	-1.010	-690	-1.120	-1.920	-1.636	-1.790	-1.100
12. Diverse	-200	-180	-190	-190	-210	-170	-180	-180	-220	-130
13. Direkte omkostninger	-7.350	-6.770	-6.130	-5.350	-4.630	-6.110	-7.570	-9.496	-4.910	-3.560
14. Dækningsbidrag I	11.765	7.985	7.455	8.805	6.660	5.485	8.550	11.804	8.360	7.380
15. Arbejdsomkostninger	-1.642	-1.708	-1.646	-1.501	-1.686	-1.555	-1.608	-1.530	-1.334	-1.763
16. Maskinstation og fragt	-539	-489	-695	-548	-603	-111	-611	-2.080	-417	-708
17. Traktoromkostninger	-973	-918	-893	-886	-1.075	-1.012	-937	-1.170	-807	-948
18. Mejetærskeromkostninger	-648	-715	-671	-656	-710	-795	-675	0	-814	-942
19. Specialinventar	-78	-86	-32	-84	-82	-99	-71	-660	-73	-133
20. Øvrige maskiner	-1.153	-1.088	-1.011	-1.102	-877	-1.249	-1.089	-1.220	-766	-1.490
21. Tørreri	-250	-221	-129	-242	-144	-194	-232	0	-280	-451
22. El, vand og varme	-159	-131	-86	-154	-125	-109	-128	-40	-92	-138
23. Indirekte omkostninger	-5.441	-5.357	-5.163	-5.172	-5.304	-5.123	-5.350	-6.700	-4.684	-6.672
24. Dækningsbidrag II 2023/2024	6.324	2.628	2.292	3.633	1.356	362	3.200	5.104	3.776	808
25. Rækkefølge Top-20 liste DB II	3	10	12	7	14	17	8	5	6	16
26. Pct. af samlet areal 2023/2024	30,2	3,6	1,3	22,7	0,9	1,2	11,6	4,7	0,3	0,9
27. Dækningsbidrag II 2022/2023	9.880	5.718	5.023	6.796	3.831	2.603	5.913	3.225	6.300	3.028

*)sukkerroer kg pølsukker pr. ha

Afgrøder fortsat	Rød- svingel	Rajgræs	Strand- svingel	Bakke- svingel	Hunde- græs	Engrap- græs	Hvid- kløver	Spinat	Brak	Pct. ændr. 22/23	Gnsn. pr. ha
Produktionsoplysninger:											
2. Høstudbytte, kg pr. ha netto	1.460	1.480	1.550	1.080	1.160	1.250	610	1.470	0		
3. Udnyttelsespris brutto, kr. pr. kg	10,00	8,90	9,50	14,00	11,00	17,00	28,25	13,00	0,00		
Dækningsbidrag, kr. pr. ha:											
4. Afgrødeværdi, brutto	14.600	13.170	14.730	15.120	12.760	21.250	17.230	19.110	0		15.709
5. Fradrag, rensn., tørr., m.v.	-1.390	-1.110	-1.550	-1.190	-1.040	-1.380	-950	-1.910	0		-402
7. Andre indtægter	900	850	950	550	550	550	75	100	0		372
8. Bruttoudbytte i alt	14.110	12.910	14.130	14.480	12.270	20.420	16.355	17.300	0		15.679
9. Udsæd	-380	-580	-390	-410	-270	-620	-330	-40	0	33%	-763
10. Gødning	-3.280	-3.390	-3.910	-2.640	-4.810	-3.640	-220	-4.290	0	62%	-3.927
11. Planteværn	-1.290	-1.100	-900	-900	-1.000	-1.100	-1.240	-3.240	0	13%	-1.402
12. Diverse	-170	-180	-130	-160	-200	-130	-870	-170	-30	0%	-186
13. Direkte omkostninger	-5.120	-5.260	-5.330	-4.110	-6.280	-5.490	-2.660	-7.740	-30		-6.267
14. Dækningsbidrag I	8.990	7.660	8.800	10.370	5.990	14.930	13.695	9.560	-30		9.412
15. Arbejdsomkostninger	-1.674	-1.712	-1.594	-1.509	-1.426	-2.317	-1.799	-2.342	-474	15%	-1.670
16. Maskinstation og fragt	-695	-817	-983	-603	-904	-576	-1.272	-1.914	-35	30%	-654
17. Traktoromkostninger	-876	-795	-919	-662	-879	-1.229	-885	-1.479	-379	30%	-922
18. Mejetærskeromkostninger	-835	-889	-1.218	-849	-955	-1.671	-1.129	-744	0	30%	-654
19. Specialinventar	-102	-106	-137	-78	-41	-150	-72	-180	-104	30%	-114
20. Øvrige maskiner	-1.122	-974	-952	-767	-1.097	-1.214	-1.171	-1.492	-274	30%	-1.084
21. Tørreri	-368	-384	-314	-367	-316	-340	-406	-391	0	30%	-238
22. El, vand og varme	-179	-186	-180	-167	-146	-162	-106	-177	-16	30%	-141
23. Indirekte omkostninger	-5.862	-5.844	-6.298	-5.002	-5.664	-7.659	-6.842	-8.718	-1.281		-5.378
24. Dækningsbidrag II 2023/2024	3.138	1.816	2.504	5.366	326	7.271	6.853	842	-1.311		4.034
25. Rækkefølge Top-20 liste DB II	9	13	11	4	18	1	2	15	20		
26. Pct. af samlet areal 2023/2024	4,3	4,5	2,2	0,3	0,6	1,1	0,7	1,0	4,0		mark. %
27. Dækningsbidrag II 2022/2023	7.191	4.483	7.127	8.011	5.050	11.466	8.992	5.519	-1.203		7.173

Patriotisk Selskab 2022

RESULTATOPGØRELSE MARKBRUG STØRRELSESGRUPPER

Gennemsnit for grupperne

	Under 250				250 - 500 ha		250 - 500 ha		500 - 800 ha				Over 800 ha			
	21/22	20/21	19/20	18/19	21/22	20/21	19/20	18/19	21/22	20/21	19/20	18/19	21/22	20/21	19/20	18/19
Antal bedrifter	25	27	25	24	28	30	28	32	24	22	25	19	23	19	19	20
Gnsn. størrelse, ha	146	145	162	160	345	350	342	346	647	651	651	653	1.467	1.498	1.454	1.432
Grundoplysninger:																
1. Jordværdi, kr. pr. ha	167.372	164.164	159.339	159.327	155.971	161.142	157.870	158.995	162.493	170.890	163.025	166.953	166.204	159.052	138.403	158.740
47. Gnsn. høstudd. korn, kg pr. ha	6.790	7.249	7.765	5.783	6.779	6.757	7.356	5.412	7.206	8.111	8.469	5.436	7.194	7.764	8.033	5.488
Arealfordeling i pct.:																
48. Kornafgrøder	63	70	64	64	62	66	67	66	62	61	62	59	62	61	60	56
49. Frøafgrøder/andre ikke ref.	13	13	18	16	17	14	14	20	14	15	18	19	16	18	20	22
50. Proteinafgrøder m.m./andre ref	17	12	15	16	17	16	12	11	18	17	14	15	13	14	12	12
51. Sukkerroer	2	1	1	2	1	1	1	2	3	3	2	3	7	4	4	6
52. Udtagning, græs m.m.	0	0	0	0	2	4	5	2	4	3	3	4	3	3	3	3
Samlet resultat, kr. pr. ha:																
53. Bruttoudbytte, I alt	12.463	10.606	10.691	8.999	13.581	10.669	10.830	9.749	14.021	12.414	12.376	9.898	14.216	11.888	11.920	9.889
Direkte omkostninger:																
54. Udsæd	-551	-591	-507	-554	-562	-662	-565	-591	-638	-719	-657	-745	-603	-586	-563	-595
55. Gødning	-1.283	-1.376	-1.312	-1.386	-1.296	-1.265	-1.230	-1.221	-1.269	-1.390	-1.382	-1.288	-1.300	-1.369	-1.402	-1.256
56. Planteværn	-1.068	-922	-1.082	-1.029	-995	-906	-895	-946	-1.066	-1.107	-1.128	-1.065	-1.337	-1.156	-1.176	-1.087
57. Andet vedrørende mark	-255	-263	-219	-159	-204	-369	-228	-142	-205	-174	-161	-118	-126	-103	-70	-63
58. I alt	-3.158	-3.152	-3.120	-3.128	-3.057	-3.203	-2.918	-2.899	-3.178	-3.391	-3.328	-3.217	-3.366	-3.214	-3.210	-3.001
59. Dækningsbidrag I	9.305	7.453	7.571	5.872	10.524	7.466	7.912	6.850	10.843	9.024	9.048	6.681	10.850	8.675	8.709	6.888
Indirekte omkostninger:																
60. Arbejde	-1.252	-1.269	-1.152	-1.207	-1.217	-1.106	-1.153	-1.180	-1.414	-1.424	-1.256	-1.201	-1.244	-1.234	-1.176	-1.141
61. Maskinstation og fragt	-595	-794	-640	-666	-816	-938	-719	-651	-257	-348	-363	-302	-367	-426	-388	-413
62. Traktor	-703	-798	-689	-849	-710	-680	-648	-695	-705	-796	-735	-731	-656	-700	-662	-656
63. Mejetærsker	-367	-391	-379	-356	-456	-489	-397	-439	-473	-454	-458	-454	-552	-507	-504	-471
64. Specialmaskiner	-63	-18	-20	-4	-28	-42	-31	-42	-127	-140	-131	-128	-148	-124	-95	-119
65. Øvrige maskiner	-1.029	-833	-841	-773	-730	-729	-753	-735	-838	-923	-777	-759	-798	-774	-715	-731
66. Tørreri	-149	-131	-146	-142	-164	-136	-173	-114	-207	-183	-195	-193	-173	-165	-194	-167
67. El og vandforbrug	-116	-88	-123	-130	-97	-79	-72	-89	-112	-108	-119	-104	-94	-88	-92	-89
68. I alt	-4.274	-4.325	-3.988	-4.127	-4.220	-4.200	-3.947	-3.945	-4.132	-4.375	-4.032	-3.872	-4.032	-4.021	-3.825	-3.787
69. Dækningsbidrag II	5.031	3.129	3.584	1.744	6.304	3.266	3.965	2.905	6.711	4.649	5.016	2.809	6.818	4.654	4.884	3.101
Kapacitetsomkostninger:																
70. Grund	-196	-216	-255	-191	-201	-272	-233	-346	-128	-180	-147	-124	-145	-209	-150	-140
71. Bygninger	-562	-557	-580	-524	-379	-420	-404	-386	-314	-323	-350	-320	-306	-330	-290	-295
72. Arbejde grund og bygninger	-211	-194	-268	-196	-180	-135	-145	-147	-168	-168	-162	-194	-202	-192	-176	-190
73. Maskiner grund og bygninger	-84	-44	-30	-40	-58	-53	-51	-43	-67	-60	-48	-44	-64	-55	-66	-54
74. Ejendomsstat	-400	-413	-393	-415	-382	-352	-368	-375	-376	-411	-387	-390	-388	-389	-368	-365
75. Forsikringer	-294	-305	-279	-276	-269	-234	-238	-237	-240	-239	-223	-237	-177	-170	-186	-208
76. Driftslederløn	-343	-331	-291	-342	-328	-338	-318	-298	-350	-389	-377	-403	-379	-340	-351	-336
77. Administration og diverse	-663	-633	-655	-700	-496	-530	-594	-567	-503	-480	-453	-455	-475	-471	-480	-522
78. I alt	-2.753	-2.693	-2.751	-2.684	-2.292	-2.334	-2.349	-2.401	-2.146	-2.250	-2.148	-2.166	-2.136	-2.157	-2.068	-2.110
79. Nettoudbytte	2.278	435	833	940	4.012	932	1.616	504	4.566	2.399	2.868	642	4.682	2.497	2.816	991
Sammenlægning, kr. pr. ha:																
30. Bruttoudbytte	12.463	10.606	10.691	8.999	13.581	10.669	10.830	9.749	14.021	12.414	12.376	9.898	14.216	11.888	11.920	9.889
31. Direkte omkostninger	-3.158	-3.152	-3.120	-3.128	-3.057	-3.203	-2.918	-2.899	-3.178	-3.391	-3.328	-3.217	-3.366	-3.214	-3.210	-3.001
32. Arbejdsomkostninger	-1.806	-1.796	-1.711	-1.744	-1.731	-1.585	-1.615	-1.626	-1.932	-1.982	-1.794	-1.798	-1.825	-1.766	-1.703	-1.667
33. Maskinstation og fragt	-626	-785	-640	-666	-824	-958	-719	-651	-296	-348	-363	-302	-469	-427	-388	-413
34. Maskin- og inventarvedligehold	-916	-964	-915	-826	-754	-775	-756	-724	-747	-965	-781	-699	-806	-741	-716	-670
35. Maskin- og inventarfrskrivninger	-1.074	-946	-863	-955	-1.017	-965	-893	-981	-1.212	-1.160	-1.110	-1.173	-1.081	-1.153	-1.051	-1.090
36. Energi og vandforbrug	-493	-414	-464	-514	-470	-444	-451	-483	-539	-555	-576	-547	-487	-521	-561	-551
37. Øvrige omkostninger	-2.113	-2.113	-2.147	-2.106	-1.717	-1.808	-1.833	-1.882	-1.552	-1.615	-1.553	-1.519	-1.500	-1.570	-1.466	-1.505
38. Nettoudbytte	2.278	435	833	940	4.012	932	1.644	505	4.566	2.399	2.870	642	4.682	2.497	2.825	991
Bruttoudb. anvendelse i pct.:																
39. Direkte omkostninger	25	30	29	35	23	30	27	30	23	27	27	33	24	27	27	30
40. Arbejdsomkostninger	14	17	16	19	13	15	15	17	14	16	14	18	13	15	14	17
41. Maskinstation og fragt	5	7	6	7	6	9	7	7	2	3	3	3	3	4	3	4
42. Maskin- og inventarvedligehold	7	9	9	9	6	7	7	7	5	8	6	7	6	6	6	7
43. Maskin- og inventarfrskrivninger	9	9	8	11	7	9	8	10	9	9	9	12	8	10	9	11
44. Energi og vandforbrug	4	4	4	6	3	4	4	5	4	4	5	6	3	4	5	6
45. Øvrige omkostninger	17	20	20	23	13	17	17	19	11	13	13	15	11	13	12	15
46. Overskudsgrad	18	4	8	-10	30	9	15	5	33	19	23	6	33	21	24	10

	Alle ejd.		Jylland		Fyn og Øerne		Sjælland		Lolland og Falster	
	Alle bedrifter	Bedste % del	Alle bedrifter	Bedste % del	Alle bedrifter	Bedste % del	Alle bedrifter	Bedste % del	Alle bedrifter	Bedste % del
Antal bedrifter	100	50	19	10	49	25	23	12	9	5
Gnsn. størrelse, ha	626	775	508	423	521	732	836	892	912	1.175
Grundoplysninger:										
1. Jordværdi, kr. pr. ha	162.740	161.911	156.741	164.375	155.762	147.092	162.492	165.678	214.030	199.713
47. Gnsn. høstudb. korn, kg pr. ha	6.980	7.258	7.319	7.489	6.924	7.184	6.553	6.999	7.659	7.993
Areafordeling i pct.:										
48. Kornafgrøder	62	60	68	66	64	58	56	54	57	55
49. Frøafgrøder	15	16	12	12	17	21	14	13	16	14
50. Proteinafgrøder m.m.	16	18	17	19	15	16	21	21	11	15
51. Sukkerroer	3	4	0	0	1	2	6	8	15	14
52. Udlagning, græs m.m.	3	3	3	3	4	3	3	3	1	1
Samlet resultat, kr. pr. ha:										
53. Bruttoudbytte, i alt	13.553	15.405	13.898	15.265	13.295	15.438	13.353	15.107	14.739	14.785
Direkte omkostninger:										
54. Udsæd	-587	-616	-592	-555	-581	-622	-565	-618	-668	-676
55. Gødning	-1.287	-1.267	-1.280	-1.249	-1.291	-1.242	-1.292	-1.387	-1.267	-1.153
56. Planteværn	-1.109	-1.170	-1.235	-1.212	-1.112	-1.188	-995	-1.174	-1.116	-944
57. Andet vedr. mark	-199	-189	-202	-227	-233	-228	-140	-144	-158	-104
58. I alt	-3.182	-3.242	-3.310	-3.242	-3.217	-3.280	-2.992	-3.323	-3.208	-2.877
59. Dækningsbidrag I	10.371	12.163	10.588	12.022	10.078	12.157	10.362	11.785	11.531	11.908
Indirekte omkostninger:										
60. Arbejde	-1.279	-1.235	-1.360	-1.255	-1.262	-1.235	-1.198	-1.054	-1.409	-1.527
61. Maskinstation og fragt	-523	-434	-445	-402	-525	-341	-672	-754	-300	-295
62. Traktor	-695	-636	-714	-650	-705	-704	-613	-524	-806	-706
63. Mejetærsker	-460	-485	-450	-469	-459	-485	-444	-432	-528	-457
64. Specialmaskiner	-88	-91	-71	-14	-69	-95	-74	-84	-268	-191
65. Øvrige maskiner	-846	-732	-676	-554	-875	-773	-892	-789	-935	-747
66. Tørreri	-172	-227	-169	-287	-181	-244	-163	-162	-157	-214
67. El og vand	-105	-91	-121	-100	-109	-99	-80	-62	-114	-54
68. I alt	-4.169	-3.930	-4.004	-3.730	-4.185	-3.975	-4.136	-3.862	-4.516	-4.191
69. Dækningsbidrag II	6.202	8.232	6.583	8.292	5.893	8.182	6.226	7.923	7.015	7.716
Kapacitetsomkostninger:										
70. Grundforbedringsomkostninger	-169	-129	-202	-120	-174	-147	-124	-87	-192	-146
71. Bygninger	-392	-342	-429	-309	-364	-343	-426	-436	-381	-229
72. Arbejde grund og bygninger	-190	-173	-227	-170	-186	-197	-194	-122	-124	-150
73. Maskiner grund og bygninger	-68	-69	-72	-87	-69	-74	-60	-39	-73	-73
74. Ejendomskat	-387	-397	-409	-447	-372	-372	-390	-406	-411	-406
75. Forsikringer	-247	-216	-224	-179	-258	-241	-244	-225	-240	-182
76. Driftslederløn	-349	-357	-398	-375	-324	-341	-347	-333	-387	-380
77. Administration og diverse	-535	-481	-546	-496	-526	-490	-525	-372	-582	-425
78. I alt	-2.336	-2.165	-2.506	-2.183	-2.273	-2.206	-2.310	-2.020	-2.391	-1.991
79. Nettoudbytte	3.865	6.067	4.077	6.109	3.620	5.977	3.916	5.903	4.624	5.725
Sammendrag, kr. pr. ha:										
80. Bruttoudbytte	13.553	15.405	13.898	15.265	13.295	15.438	13.353	15.107	14.739	14.785
81. Direkte omkostninger	-3.182	-3.242	-3.310	-3.242	-3.217	-3.280	-2.992	-3.323	-3.208	-2.877
82. Arbejdsomkostninger	-1.820	-1.765	-1.985	-1.800	-1.772	-1.773	-1.746	-1.509	-1.921	-2.057
83. Maskinstation og fragt	-566	-481	-456	-424	-572	-379	-724	-808	-357	-398
84. Maskin- og inventarvedligehold	-805	-733	-678	-540	-852	-841	-773	-707	-898	-690
85. Maskin- og inventarskrivninger	-1.093	-1.068	-1.047	-1.079	-1.067	-1.090	-1.073	-936	-1.378	-1.168
86. Energi og vandforbrug	-496	-479	-531	-515	-509	-510	-419	-385	-550	-482
87. Øvrige omkostninger	-1.727	-1.570	-1.813	-1.556	-1.686	-1.588	-1.711	-1.538	-1.804	-1.387
88. Nettoudbytte	3.865	6.067	4.077	6.109	3.620	5.977	3.916	5.903	4.624	5.725
Bruttoudb. anvendelse i pct.:										
89. Direkte omkostninger	23	21	24	21	24	21	22	22	22	19
90. Arbejdsomkostninger	13	11	14	12	13	11	13	10	13	14
91. Maskinstation og fragt	4	3	3	3	4	2	5	5	2	3
92. Maskin- og inventarvedligehold	6	5	5	4	6	5	6	5	6	5
93. Maskin- og inventarskrivninger	8	7	8	7	8	7	8	6	9	8
94. Energi og vandforbrug	4	3	4	3	4	3	3	3	4	3
95. Øvrige omkostninger	13	10	13	10	13	10	13	10	12	9
96. Overskudsgrad	29	39	29	40	27	39	29	39	31	39

Prisen for svinekød er i ned-trend

Prisudviklingen for oksekød og svinekød i USA har det med at udvikle sig nogenlunde i samme retning. Det er blot ikke tilfældet i de her dage, hvor prisen for oksekød så at sige er stukket af i opadgående retning fra en samtidigt faldende amerikanske svinepris.

af Ukraine er det gået noget ned ad bakke for den ledende amerikanske svinepris, der nu er tilbage i ned-trend, samtidig med at prisen for oksekød som nævnt i ovenstående ar-

tikel ser ud til at fortsætte opturen imod historiske rekorder fra 2014.

Kigger vi på den amerikanske svinepris, så er den faldet siden starten af krigen i Ukra-

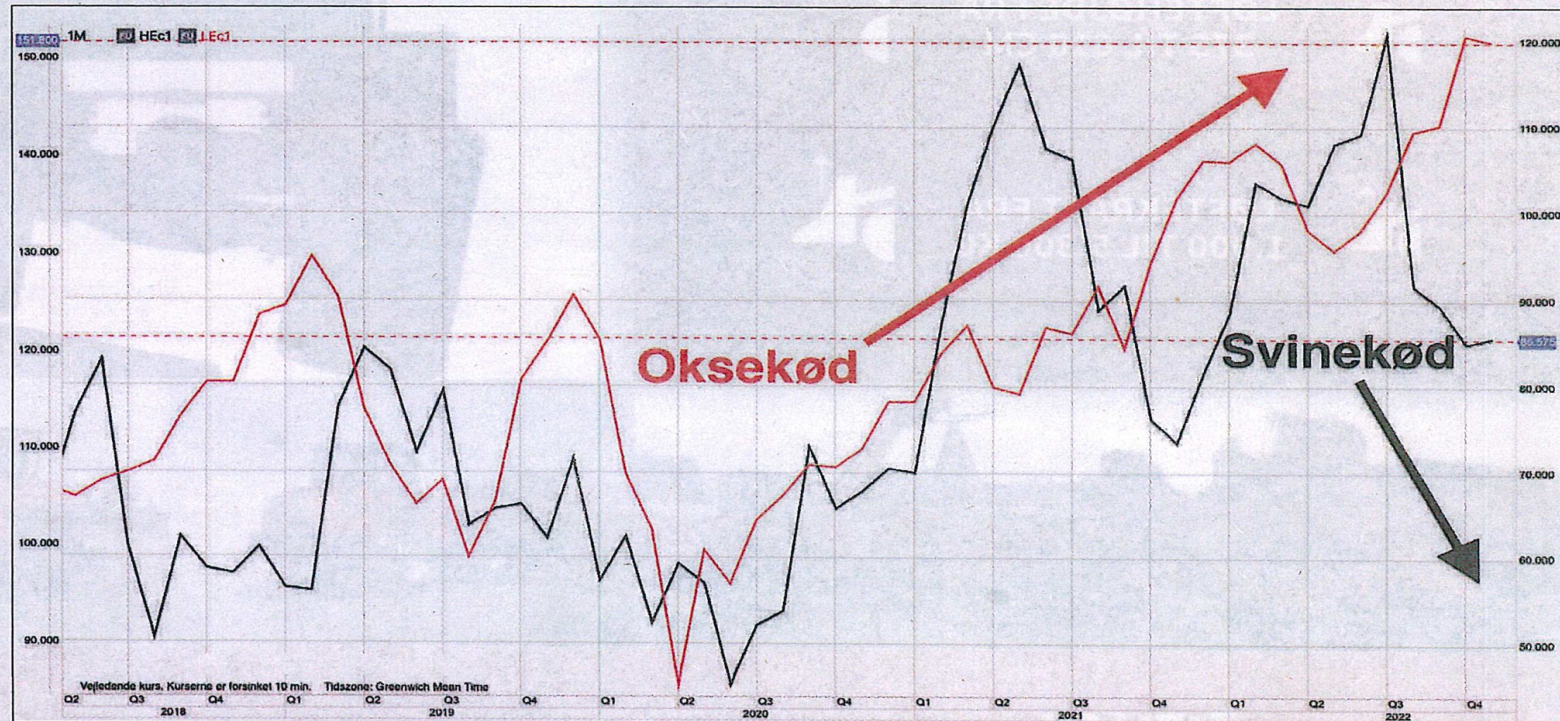
ine fra et toppunkt i godt 122 US-cent pr. pund til en aktuel pris, der i skrivende stund lyder på godt 85 US-cent pr. pund. Det svarer til et prisfald for den ledende pris for svi-

nekød i USA på 30 procent. I samme periode er prisen for oksekød i USA steget med det, der svarer til næsten 20 procent.

Der er med andre ord ikke

den normale sammenhæng i USA med hensyn til prisudviklingen for henholdsvis svinekød og oksekød.

Ugegraf: CME Oksekød vs. Svinekød i US-cent pr. pund

■ Prisen for oksekød i USA er strøget i vejret siden den russiske invasion af Ukraine først på året. Det er prisen for svinekød derimod ikke i USA. Tværtimod er det gået kraftigt ned for svineprisen.

FOKUS

Peter Arendt

■ Både prisen for oksekød og svinekød peakede i slutningen af 2014 og har fulgt hinanden nogenlunde fint frem til den russiske invasion af Ukraine. Alt imens prisen for oksekød i USA generelt set har været stigende siden coronakrisens begyndelse for lidt over to år siden, så har prisen for svinekød på kødbørsen i USA udvist store tegn på usikkerhed om retning. Siden den russiske invasion

- Det nye krav om brakarealer er en del af de såkaldte GLM-krav, der er krav til god landbrugsmæssig og miljømæssig stand af landbrugsjord
- En bedrift skal leve op til kravene for at kunne modtage landbrugsstøtte
- Det er GLM krav 8, der dikterer, at mindst fire procent af et landbrugs støtteberettigede areal hvert år skal bestå af uproduktivt areal til gavn for biodiversitet
- Kravet er obligatorisk, og det er derfor ikke muligt at blive undtaget for kravet, når det træder i kraft
- Under uproduktiv jord tæller blandet andet braklagte marker, markbræmmer, småbiotoper, markkrat, GLM-søer og områder, hvor fortidsminder beskyttes
- Al type brak kommer til at tælle for lige meget. Der er altså ikke nogen forskel på, om man lægger ud til bestøverbrak, bræmmer eller anden type uproduktivt areal
- Kravet vil som udgangspunkt træde i kraft som en del af CAP-reformen per 1. januar 2022

Den 4. november har Landbrugspolitisk Forum, Region Øst fremsendt en mail med forslag til emner til Eco-Schemes. Følgende er en uddybning af de indmeldte emner.

Forslag til emner:

1. flere afgrøder f.eks 3-5-7
2. præcisionslandbrug
3. ingen roundup før høst uden konsulent erklæring.
4. delt gødning til vinterafgrøder
5. der må ikke sprøjtes over 6 sek. ved marksprøjtning (god landmands praksis)
6. nedbearbejdning af halm
7. godkendte fylde- vaskepladser
8. modtagelse af affald fra industri (ny)
9. Solceller, hele arealet hvor solceller står på
10. pløjning, her tænkes ikke pløjefrit men der er mange landmænd der pløjer f.eks. hver 4 eller 5 år

Ad. 1. flere afgrøder f.eks 3-5-7

- Flere afgrøder end 3 som i dag skal tælles med; afgrøder som: Græsfrø, hvede, rug, byg, raps, ^{maer} ~~maer~~ hestebønner, havre, hør mv. og det skal være som minimums areal angivet i procent. Det gælder bedriftsniveau.

Ad. 2. Præcisionslandbrug

- Alle former for præcisionslandbrug som giver en besparelse i mængder af gødning og plantebeskyttelsesmidler. Eksempelvis overflyvning med droner og efterfølgende mulighed for pletsprøjtning. Udbyttekort fra mejetærsker med fordeling af gødning mv.

Ad. 3. Ingen Roundup før høst uden konsulent erklæring

- 40% af Roundup forbruget anvendes før høst, hvilket samfundsmæssigt er problematisk. Vi foreslår, at der skal anvendes konsulenterklæring for at kunne få lov til at sprøjte med Roundup før høst. Det vil sige, at der skal være et dokumenteret behov f.eks. ukrudtstryk, lejesæd, hensyn til sædskifte eller lignende.

Ad. 4. Delt gødning til vinterafgrøder

- Nogle giver gødning til vintersæden af en gang, hvilket kan øge N-udvaskningen. Vi foreslår en trinvis kvælstoftildeling til vintersæden – jo flere gange man gøder jo flere point får du.

Ad. 5. Der må ikke sprøjtes over 6 m/sek. ved marksprøjtning

- Sprøjtning over 6 m/sek. er ikke god landmandspraksis – Krav forudsætter, at landmanden har en lokal digital-vejrstation på ejendommen som dokumenterer vejrforholdene på sprøjtetidspunktet.

Ad. 6. Nedbearbejdning af halm

- Det skal give point at nedarbejde halm i jorden, da det øger kulstofindholdet, som binder CO₂. ^{g N}

Ad. 7. Godkendte fylde- vaskepladser

- Det skal give point at have en godkendt fylde/vaskeplads.

LandbrugsAvisen 25/11-22

Formålet med en CO₂-afgift er at fremme et mere klimavenligt landbrug uden lækage. Men vil den det? Det er højst uklart. OECD påpeger, at der mangler forskning på området

I klimaloven fra 2020 er der flere bærende og ufravigelige grundpiller, som al fremtidig klimalovgivning skal leve op.

27.11.2022 19:57

Klar tale i klimaloven: Udtænder må ikke flyttes ud | LandbrugsAvisen

Det er ganske vist blevet forsøgt. De økonomiske vismænd har via sirlige beregninger og et hav af forudsætninger forsøgt at sætte et procenttal på lækagen ved en dansk CO₂-afgift, og de er kommet frem til, at den ligger på 35 procent.

Formand for de miljøøkonomiske vismænd, Lars Gårn Hansen, har dog erkendt, at det tal er omgærdet af stor usikkerhed.

Og der er flere indikationer på, at usikkerheden er stor.

Et OECD-studie, der i fjor så nærmere på den tilgængelige forskning på området, konkluderede lettere slukøret, at der ikke er et entydigt svar og efterlyste i klare vendinger mere forskning i konsekvenserne af en hård regulering som en CO₂-afgift på landbrugsområdet.

TEMA: Husdyrgødning, gylle og gødskning

I det hele taget skal vi væk fra regulering, der baseret på eftergrøder og normedsættelser og over til en ny regulering med fokus på bedriftens faktiske kvælstoftab, Fastslår Torben Hansen, L&F's planteformand.

Myndighedernes regulering bør have fokus på bedriftens faktiske kvælstoftab

År efter år har vi i Landbrug & Fødevarer råbt op om problemet med eftergrøderne, og nu opfordrer vi fødevarer- og landbrugsministeren til at tage initiativ til en høstpakke, skriver formanden for L&F Planteproduktion i denne klumme.

AF Torben Hansen, formand for L&F Planteproduktion

GMD-8600
Omringning af gylle med 150-400 hk

- Olekøling på gearkasser.
- 55 mm akser på gearkasser.
- 9,5 m lang arm gødk.
- Ole i arm.
- Kuglelejer i arm.
- Drejeløber om 360 g.
- Axel for drejlebevægelse af mikser-arm.
- Transporthjelm med mikser-arm hen over førerhus.
- Hydraulisk støttesten for vægoverføring fra traktor.
- Løsteg for hydr. løstøng.
- Hurtig udskiftning af bundlejer.
- Boglygter.

ØRUM-Smeden
Vejlevkøstvej 310 9830 Taars
Tlf. 9045 9898 8232
Denmark
Info@oerum-smeden.dk www.oerum.dk

Tænk, hvis skolelærere havde et krav om, at eleverne skulle deltage i en sneboldkamp hvert år i december og senest juleaften. Ellers skulle eleverne sættes ned i karakter, og læreren ned i løn.

Det forslag ville hurtigt blive piller af bordet, for enhver ved, at vejret i Danmark ikke altid giver mulighed for at lave snebolde i december. Men i landbruget, hvor vi er 100 procent afhængige af naturen, der lovgiver man glad og gerne om ting, vi skal nå inden en bestemt dato. Her tænker jeg selvfølgelig på eftergrøder.

Langt ude

At lovbestemme en eftergrøde-deadline flere måneder i forvejen er nemlig lige så langt ude som at kalendersætte en sneboldkamp ved skoleårets start.

Det er og bliver absurd, at vi kan være tvunget til at så eftergrøder, før vi har høstet selve afgrøden. Alene fordi lovgiverne har puttet naturen og vejret ind i et skema. Det er simpelthen uheldt.

I år har vi haft det tørt i de store uger med høst af frø og korn-afgrøder. Vi har kunnet arbejde lange dage og flere dage i træk, og på den måde har vi haft en langt mere smidig høst end normalt. I år er meldingen til mig, at vi stort set har nået at så eftergrøder inden 20. august. Men det er altså kun, fordi

det optimale vejr er kombineret med, at vi har knoklet derud af – og praktisk talt høstet om dagen og sået eftergrøder om natten. Der er garanteret også en hel masse landmænd, der har været nødt til at prioritere såning af eftergrøder før såning af raps.

Lav en høstpakke

Man kan altså ikke drive landbrug efter en kalender, uanset hvor meget politikere og embedsmænd måtte ønske det.

År efter år har vi i Landbrug & Fødevarer råbt op om problemet med eftergrøderne, og nu opfordrer vi fødevarer- og landbrugsministeren til at tage initiativ til en høstpakke. Vi peger på, at kravet om stedfasthed på målrettede eftergrøder bør droppes. De skal placeres, hvor der er effekt i forhold til at tilbageholde kvælstof.

Vi ønsker også, at græsudlæg om foråret i korn skal kunne tælle som

mellemafgrøde. Effekten vil formentlig være lige så stor som nu-værende eftergrøder, og græsset kan bruges til noget af kvægproducenterne.

Drop bøderne

Og så skal det ikke koste bøder eller reduktion i støtten, hvis etableringen af eftergrøden ikke lykkes på grund af skrivebordskravet om så-tidspunkt.

I det hele taget skal vi væk fra regulering, der baseret på eftergrøder og normedsættelser og over til en ny regulering med fokus på bedriftens faktiske kvælstoftab. Vi skal som landmænd have fokus tilbage på for eksempel valg af afgrøder, de grønne marker, virkemidler og management – altså det gode landmandskab.

For alle parter må det da være det faktiske tab af kvælstof, det handler om. Det er i hvert fald det, jeg til hver en tid vil kæmpe for.

- Det er og bliver absurd, at vi kan være tvunget til at så eftergrøder, før vi har høstet selve afgrøden

Landøkonomisk Selskab

Jens Peter Aggesen

Læserbrev

Afgift redder ikke klimaet

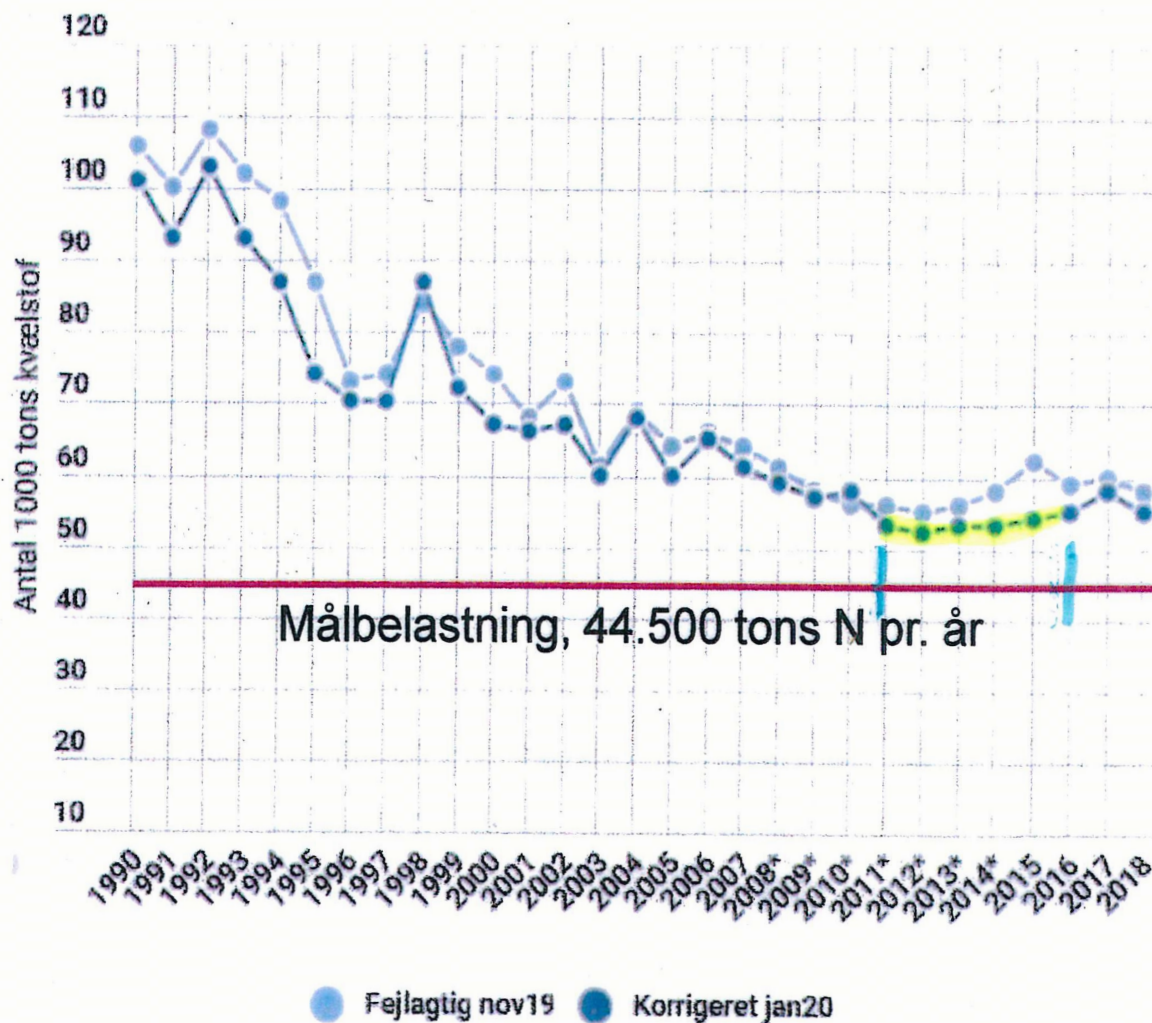
Det er direkte uklogt at pålægge primærlandbruget en afgift på klimagasser og CO₂. Det vil nemlig føre til en voldsom nedgang i den danske fødevarerproduktion, som er et af verdens mest klimavenlige. Afgift på grisenes udåndingsluft og køernes prutter lyder ligeså tosset, som det er. En afgift vil også betyde, at vores marker kommer til at sulte efter næringsstoffer og kun leverer en brøkdel af de fødevarer, der ellers ville kunne produceres. Og hvad endnu værre er, en udsultet brakmark optager ikke nær så meget CO₂ fra luften som en velnæret og velpasset kornmark.

Landbrugets planteproduktion indfanger nemlig hver eneste dag CO₂ fra atmosfæren og laver frisk ilt ud af det. Sådan virker fotosyntesen i en kornplante, og det er verdens bedste mekanisme til at fjerne CO₂ fra atmosfæren, fordi vi både renses atmosfæren og producerer fødevarer. Når traktorens og mejetærskerens CO₂-udledning gennem udstødningsskasser er fratrukket, fjerner en velgødet og velpasset hvedemark på én hektar hvert år cirka 16 tons CO₂ fra atmosfæren. Den suger nemlig meget mere CO₂ til sig, end den afgiver. Og jo, når jorden pløjes og harves, damper der noget metan, lattergas og CO₂ op fra jorden, men marken fanger altså meget mere. Danmarks over én million hektar kornmarker befrier dermed netto op mod 16 millioner tons CO₂ årligt fra den luft, brændselsmotorer, fossile kraftværker, varmeovne og en del industrisektorer forurener med. Ja, og såmænd også fra den CO₂-mættede udåndingsluft ethvert væsen med lunger sender ud i atmosfæren.

En skov og andre afgrøder kan gøre det samme. En nyplantet skov hjælper til med at fjerne 10 tons CO₂ pr. hektar, hvis den helt eller delvis bruges til tømmer, der kan fortrænge CO₂-belastende byggematerialer som plast, stål og beton. Modsat urørt skov og gammel urskov, som ender i en balance, hvor den afgiver lige så meget CO₂, som den optager, og det hjælper dermed ikke på det CO₂-skabende overforbrug, vi danskeres levevis frembringer.

Landbrugets biologiske processer er altså noget helt andet end cementproduktion og flyrejser. I landbruget synes vi, det vigtigste er at opsuge mest mulig CO₂ fra atmosfæren hurtigst muligt, hvis klimaet skal reddes. At dyrke så mange af de højproduktive planter til fødevarerproduktion og fornybare energiresourcer som muligt. Det er politisk uklogt at reducere, fordyre og ekstensivere landbrugets produktion og dermed risikere en nedgang i CO₂-opsugningen gennem planterne. Færre og ringere kornmarker og færre produktionsskove hjælper ikke klimaet, men skaber sult og alt for høje fødevarerpriser.

Klimanormaliseret kvælstofudledning (kalenderår: 1990-2018)

Tabel 4.4. Målt udvaskning af nitrat, kvælstofbalance samt vandafstrømning for jordvandsstationer opdelt på oplande, brugstyper og husdyrtæthedsgrupper, årgennemsnit for den sidste tiårsperiode, 2007/08-2016/17.

	N udv. (kg N ha ⁻¹)	Perkol. (mm)	total tilf. ¹⁾ (kg N ha ⁻¹)	N-høst (kg N ha ⁻¹)	N overskud (kg N ha ⁻¹)
Oplande					
Ler:					
LOOP1. Storstrøm	23	162	169	136	33
LOOP4. Fyn	37	271	211	112	98
LOOP3. Østjylland	26	306	280	155	124
Sand:					
LOOP2. Nordjylland	56	321	281	144	137
LOOP6. Sønderjylland	80	518	240	142	98
Brugstype					
Plante	38	305	194	131	63
Svin	47	356	211	117	94
Kvæg	62	360	328	162	167
Dyretætheder (DE ha⁻¹)					
0	27	236	163	125	38
0-1	39	324	205	132	72
1-1,7	61	374	244	135	108
1,7-2,3	65	371	357	152	205

¹⁾ Tilført med handelsgødning, total husdyrgødning, atmosfærisk N-deposition, såsæd og N-fiksering.

Langt fra målet - kollektiv miljøindsats halter

Efter flere års ansøgningsrunder til kollektive virkemidler, herisær minivådområder, er der fortsat lang vej til mål.

Af Lasse Ege Pedersen
lepe@landbrugsmedierne.dk
2115-1868

Der er lige nu behov for at få sendt et signal til landmænd om, at de ikke må give op på de kollektive virkemidler, heriblandt minivådområder.

Sådan lyder det fra Irene Wiborg, der er miljøchef på Seges Innovation og leder af oplandskonsulenterne, der hjælper landmænd med at lave de kollektive virkemidler. De var en helt central del af den blå landbrugspakke fra 2015, som gav landmænd lov til at bruge mere gødning.

De kollektive virkemidler er også en central del af kvælstofdelen i den landbrugsaftale på Christiansborg, som blev indgået sidste år.

Ordningen med minivådområder, hvor landmænd kan blive fuldt kompenseret, åbnede i 2018. Siden er der rapporteret om adskillige administrative udfordringer med ordningen, og faktum er, at der i dag er ansøgt om cirka 700 minivådområder. Det er ikke sikkert, at de alle sammen bliver realiseret. Tal fra Seges viser, at afhængig af størrelserne på minivådområderne, og hvor mange større vådområder, som man får lavet, er der behov for et sted mellem 4.000 og 8.000 minivådområder. Når man ikke i mål med de kollektive virkemidler, er der udsigt til, at den kvælstofreduktion, som de kollektive virkemidler skal stå for, bliver væltet over på den målrettede regulering. Og målrettede regulering er primært efterafgrøder og andet, som har betydning for landbrugets dyrkningsflade.

L&F foretrækker kollektive virkemidler

Fra Irene Wiborg lyder det:

Den nuværende ansøgningsrunde for minivådområdeordningen løber til 30. september i år. Foto: Seges Innovation.

- Min klare opfordring er, at man lokalt går sammen om en fælles plan, hvor man forpligter hinanden til, hvilke kollektive indsatser man hver især vil lave.

Irene Wiborg,
Seges Innovation.

er behov for at komme ud at sige, at landmænd skal altså se på mulighederne i de kollektive virkemidler. For hvis de ikke får lavet de her indsatser med minivådområder og vådområder, er der efter den seneste landbrugsaftale stor risiko for, at så ryger den indsats over på markfladen, siger Irene Wiborg.

Det kan ske, når politikerne engang i enten 2023 eller 2024 foretager et såkaldt genbesøg i landbrugsaftalen. I forbindelse med både landbrugspakken fra 2015 og den seneste landbrugsaftale fra 2021, har der fra især Landbrug & Fødevarer været presset hårdt på, at så stor del af kvælstofindsatsen som muligt ryger fra den målrettede regulering over til de kollektive virkemidler.

Få lavet en plan

Opfordring fra miljøchefen er altså, at landmænd lokalt sætter

sig sammen og får lavet en plan for, hvordan de løfter opgaven.

- Problemet med det her er, at det nytter ikke noget, hvis du alene laver noget, men ikke har dine naboer med. Så slipper du ikke for efterafgrøder i dit opland. Så gå lokalt går sammen om en fælles plan, hvor man forpligter hinanden til, hvilke kollektive indsatser, man hver især vil lave, siger Irene Wiborg.

Hun kalder hele situationen lige nu for et 'godt gammeldags økonomisk dilemma'.

- Du vinder, hvis alle gør det sammen. Hvis du tænker, at du kan lurpasse lidt og lade din nabo lave indsatser, og alle gør det, så taber alle, siger hun.

Hun forklarer, at det er vigtigt at huske på, at man bliver kompenseret for at lave de kollektive virkemidler, og selv om det i de seneste år er vidt beskrevet, at landmænd, der har lavet minivådområder, blandt andet har døjet med en række administrative udfordringer, blandt andet langsom sagsbehandling fra myndighederne, bliver der arbejdet på at fjerne de barrierer, som der er.

- Så min helt klare opfordring både for vores landmænds og for vores vandmiljøsskyld er, at landmænd forstår, at de ikke må give op på de kollektive virkemidler. De er nemlig så enormt vigtige, siger Irene Wiborg.

Kollektive virkemidler - det skal der til

- Minivådområder, vådområder, privat skovrejsning og lavbundsprojekter hører til kollektive virkemidler.
- Beregninger fra Seges Innovation siger, at der skal 8.000 minivådområder à en halv hektar plus 500 vådområder à 50 hektar til for at nå målene om en årlig reduktion af kvælstofudledningen på 4.500 ton.
- Et andet scenario er, at man nøjes med 4.000 nye minivådområder og dertil lægger 300 store vådområder.

Landøkonomisk
Selskab

- Det kan ikke være rigtigt, at vi i Danmark skal jagte en utopisk naturtilstand

Vores nabolande har nemmere ved at opfylde EU's krav til rent vandmiljø. Det konstaterer formanden for Landbrug & Fødevarer, Søren Søndergaard (billedet), på baggrund af en ny rapport, som organisationen har bestilt.

Det er for eksempel lettere for Holland og den tyske delstat Slesvig-Holsten at nå den gode miljøtilstand, som EU-reglerne kræver, fordi disse lande ifølge rapporten bruger tilstanden i henholdsvis år 1930 og 1880 som målestok for, hvornår man kan sige, at vandmiljøet er helt rent.

- Derimod har regeringen valgt, at Danmark skal sigte efter en tilstand helt uden landbrug. Sidst, Danmark så sådan ud, var i jæger-stenalderen, lyder det fra Landbrug & Fødevarer.

- Selvfølgelig skal vi have et sundt vandmiljø, og vi tager naturligvis ansvar for kvælstofudledninger fra dansk land. Men det kan ikke være rigtigt, at vi i Danmark skal jagte en utopisk naturtilstand, som groft sagt er betinget af, at der ikke foregår menneskelig aktivitet, mens resten af Europa sigter efter ambitiøse, men dog realiserbare målsætninger, siger Søren Søndergaard, formand for Landbrug & Fødevarer, i en kommentar til rapporten.

Han mener, at den store forskel mellem landene bør få politikerne i Danmark til at genoverveje deres »ekstremt ambitiøse målsætning«.

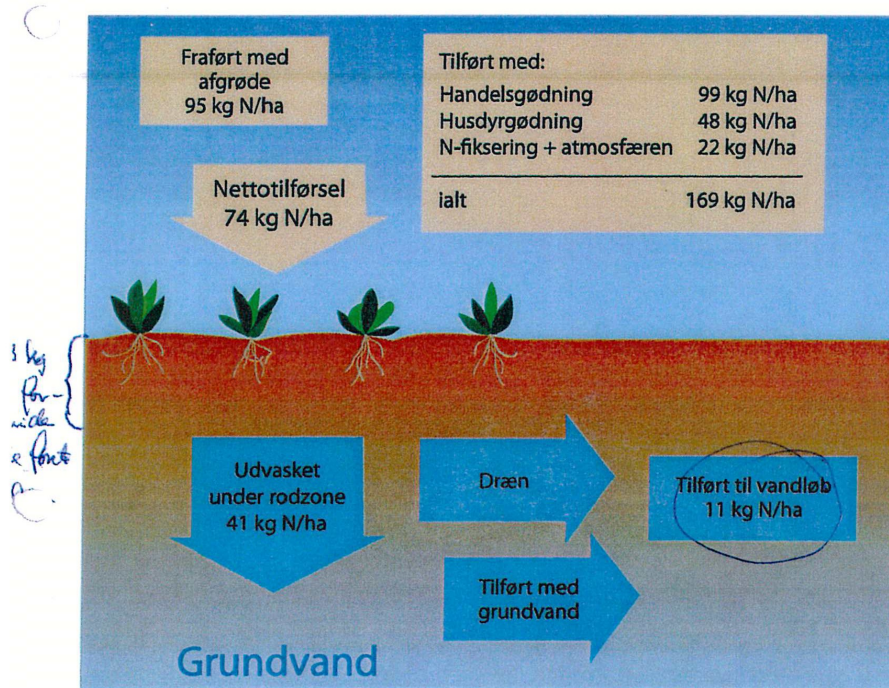

Kvælstofkredsløbet

Data fra Landovervågningen bidrager til forståelsen af, hvordan kredsløbet af kvælstof er sat sammen, og hvordan det udvikler sig over årene, se figur 7.

Figur 7 viser, at der som gennemsnit over en 5-årsperiode årligt er udbragt 99 kg kvælstof pr. hektar i handelsgødning og 48 kg via husdyrgødning og afgræsning. Der tilføres også kvælstof via nedfald fra atmosfæren, bl.a. i nedbør, så der samlet tilføres 169 kg. pr. hektar. Den største del fjernes igen med afgrøder og afgrøderester (95 kg/ha). Det kvælstof, der er tilbage, tabes som ammoniakfordampning, kvælstoffjernelse i rodzonen (denitrifikation) eller som udvaskning (41 kg/ha).

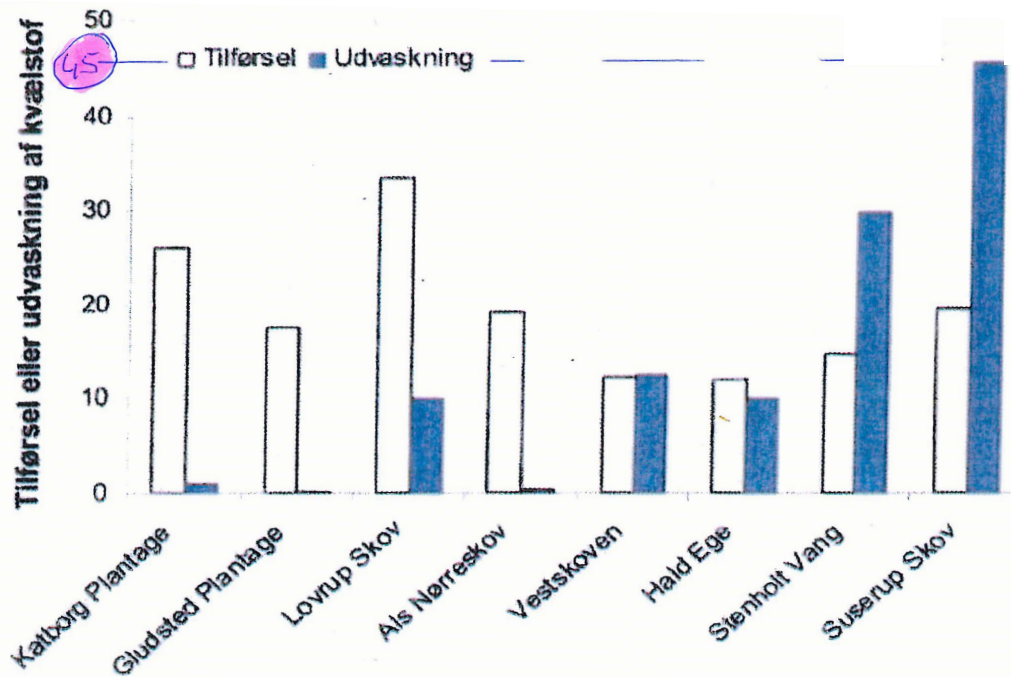
Endelig skal det nævnes, at der kan ske en indbygning af kvælstof i jorden eller omvendt en nedbrydning af organisk stof i jorden med frigivelse af kvælstof - ligesom der naturligvis vil være en del usikkerhed i en opgørelse som denne.

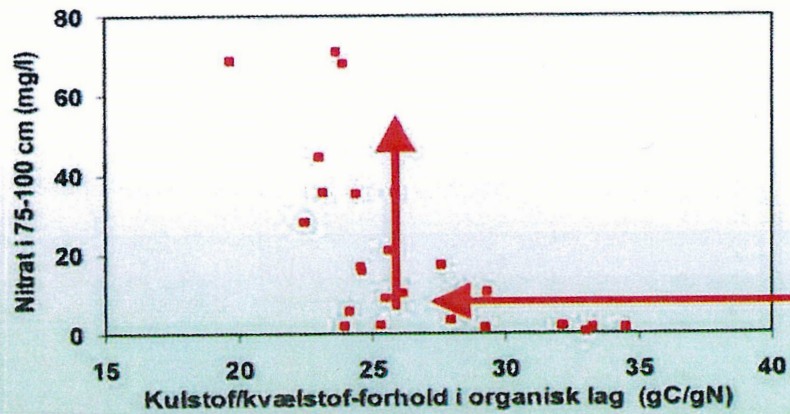
Figur 7. Kvælstofkredsløbet i LOOP 7 som årligt gennemsnit for årene fra 2006/07 til 2010/11.

LOOP status 2012

Retention: $\frac{41 \div 11}{41} = 74\%$

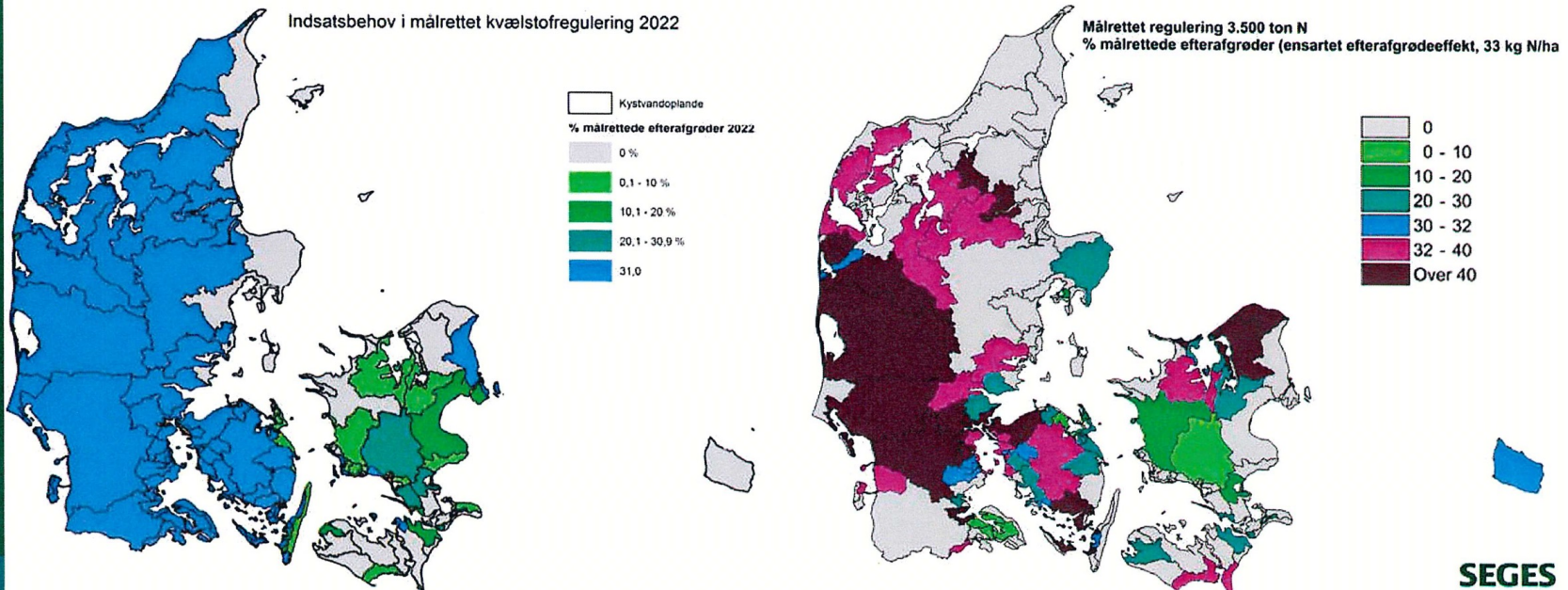

Figur 1. Gennemsnitlig årlig tilførsel og udvaskning af N (i kg N/ha/år) på de otte intensive skovovervågningspunkter.

Målrettet regulering, før/efter

Noget at leve af. Noget at leve for.

Til venstre: MR 2022, til højre: SEGES beregning, forventet MR efter 2022

Leif Knudsen,

https://www.landbrugsinfo.dk/public/2/5/b/godskning_vandomradeplaner_betydning_planteproduktion

Spildevandsbelastning med kvælstof – alternativ beregning

I gennem årene er erkendelsen af, at spildevand er en større og større miljøbelastning, vokset. Seges mente i første omgang, at kvælstofbelastningen i spildevand androg 1.800 tons, senere 2.800 tons pr år.

I den i det tidlige forår (2020) udkomne Novana-rapport, opgøres kvælstofbelastningen (punktkilder) fra andet end landbrug til vistnok 6.860 tons. Heri indgår bl. a. også tab fra fiskeopdræt.

Ved sammenstyknig af forskellige oplysninger kan det fremføres, at spildevandsbelastningen med kvælstof muligvis er et meget højere tal.

Forudsætningen for beregningen er følgende:

Et menneske (en PE) taber 4,4 kg N/år.

Hertil kommer, at anden menneskelig aktivitet - husdyr, saltning med urea, gødskning af plæner, golfbaner, sportspladser, industri-pruduktion, dambrug etc etc svarer til 2,2 kg N/PE/år.

I alt "tabes" 6,6 kg pr PE og med en befolkning på 5.781.106 (DG Stat., januar 2019) mennesker giver det 38.155 tons kvælstof, der går i spildevandssystemerne og derfra som udledning til det nære havmiljø.

Det officielle tal for registrerede overløb er på 11 %. Det siges, at det u-officielle tal for u-registrerede overløb er større, lad os sige i alt 23 % på de to poster – officielle og u-officielle.

23 % af 38.155 tons er... **8.776 tons.**

Det siges, at renseanlæg i gennemsnit har en virkningsgrad på kvælstof på 85 %.

15 % af (38.155 – 8.776) tons kvælstoffer..... **4.407 tons.**

I alt punktkildeforurening, tons pr år..... **13.183 tons.**

Det skal bemærkes, at kvælstof-tabet fra landbrugsjord i stort omfang består af ret harmløst nitrat, mens kvælstof i spildevand oftest består af højmolekylære forbindelser, der er stærkt iltkrævende i deres nedbrydning.

Hvis husspildevand i et vist omfang minder om gylle, hvor kvælstof i gylle udgør ca 1/10 af det organiske stof, så vil denne analogi føre til, at husspildevand, der tabes til vandmiljøet, vil andrage en organisk mængde på 131.830 tons.

Endnu et fund:

Sivende lossepladser ødelægger grundvandet

Politikerne har sovet i timen og gambler med de kommende generationers drikkevand. Imens sivende lossepladser ødelægger grundvandet flere og flere steder, fokuserer politikere og embedsapparat énejet på en uskyldig dyrkningsflade, som man vil fratage landmændene.

AF Ulrik Lunden, formand for Foreningen for Grundvandsbeskyttelse

For nyligt konstaterede Region Midtjylland fund af de farlige PFOS-stoffer i en sø ved Thyborøn. Faktisk overskrider fundet af

stofferne de fastsatte kvalitetskriterier næsten 1800 gange. En voldsom forurening og en afsløring, der endnu engang viser, at politikerne har sovet i timen i årevis.

I Foreningen for Grundvandsbeskyttelse (FFGB) konstaterer vi igen og igen, at politikerne vil tage dyrkningsretten fra landmændene uden at have undersøgt, hvad der reelt truer vores grundvand.

Thyborøn-katastrofen viser præcist samme billede som i Korsør, på Nordfyn og alle andre steder, hvor man gider bukke sig ned og lede efter de virkelige problemer.

Der er tale om forurening fra en nedgravet losseplads.

Alligevel fortsætter politikerne deres ufaglige hetz mod vi landmænds fødevarerproduktion og forsø-

ger at fratage os dyrkningsretten. Det finder vi os ikke i.

Vores forenings fagchef, agronom Bente Andersen udtaler: »Danmarks Tekniske Universitet kortlagde allerede i 2014 landet for potentielle risikofyldte lossepladser. Det er dét, som kaldes for fortidens synder - eller punktkilder. Udover disse knapt 3000 kortlagte lossepladser findes der titusindvis af punktkilder overalt i Danmark. Tidligere tiders affaldshåndtering og nutidens punktkilder fra utætte kloakledninger, overløb af urensset spildevand, linjeforurening langs jernbane og veje osv. osv. I de sidste 20 år er der ikke sløffet én eneste drikkevandsboring, som kan relateres til landmændenes brug af planteværn på dyrkningsfladen. I Thyborøn medfører depotet som før nævnt overskridelser på næsten 1.800 gange. Det er en mil-

Ulrik Lunden, formand for Foreningen for Grundvandsbeskyttelse.

er en hetz. Det viser alle eksemplerne for dem, som vil åbne øjnene og indse virkeligheden.

Vi hæfter os ved, at Danmarks Naturfredningsforening i mange år har ført smædekampagne rettet imod moderne og klimavenlig fødevarerproduktion.

Vi landmænd leverer sunde fødevarer, og i et moderne samfund er planteværn en forudsætning for at levere sunde og klimavenlige fødevarer, som får os alle til at leve sundere og længere.

Vores planteværn er godkendt efter Europas skrappeste standarder - det danske - og vi vil ikke bruge CO₂-udledende produktion, som økologerne gør det.

Vi vil derfor helt enkelt ikke længere finde os i, at politikerne sætter vores vidensbaserede landbrug under pres ved at fratage os vores uskyldige dyrkningsflade.

Jæmæssig krisesituation for både mennesker, dyr og planter og kan - via planter og kvæg - være endt i mennesker, på samme måde som i Korsør, advarer hun.

Det vi i landbruget er udsat for,

Det er nedsvivende, gamle, nedgravede lossepladser, der er skyld i grundvandsforurening. Ikke landbruget, mener Ulrik

Praksisnære efterafgrøder

- eller mangel på samme....

Opsummering af kritikpunkter:

- A) Meget få – kun 2 forsøgsserier, hvor der ses på hele gødskningsåret
- B) I Virk-N er der 2 ekstrem-år ud af 4 forsøgsår
- C) Meget tynd viden om, hvad der udledes i vinterhalvåret
- D) Monokultur – forsøgene er udført i monokultursædskifter, hvor efterafgrøden dyrkes i et ikke praksisnært system af ensidig byg og hvede, hvilket dis-favoriserer kornafgrøderne
- E) Efterafgrøderne er IKKE etableret efter høst, men meget før, hvilket favoriserer dem
- F) Ingen forsøg, hvor efterafgrøden er etableret EFTER hvede
- G) Efterafgrøderne står usædvanligt længe på markerne - favorisering
- H) Økonomiske konsekvenser er ikke belyst, kvantificeret og vurderet for deres proportionalitet
- I) Miljøbelastning – etablering til ingen verdens nytte
- J) Klimabelastning – energiforbrug samt enorm udbyttenedgang mellem vinterkorn og vårkorn
- K) Sugecellernes placering, måles der udvaskning eller udledning?

Er efterafgrødeforsøgene praksisnære?

Landøkonomisk Selskab

Effektivt Landbrug den 18. januar.

- Chefkonsulent Leif Knudsen efterlader os med den opfattelse, at vinterafgrøder er dårligst til kvælstofhusholdning, skriver formanden for Landøkonomisk Selskab, Claus Neergaard, i denne rapport, hvor han efterlyser dokumentation for, at efterafgrøder i praksis er bedre til kvælstoftilbageholdelse end vinterafgrøder.

AF Claus Neergaard, formand for Landøkonomisk Selskab

ikke viser efterafgrødernes overlegenhed. Tværtimod, efterafgrøderne udviklede sig vist meget utilfredsstillende.

Hvis de to øvrige forsøg, som indlægget baserer sig på, er de såkaldte Virkn-forsøg, har jeg følgende bemærkninger:

På Foulum er der slet ikke udført forsøg med vinterhejre. Foulumforsøgene repræsenterer sandjordstyperne (JB 1 - 4), der dækker 70 % af det danske landbrugsareal. Der er i stedet udført forsøg med normalt sået rug og denne er ikke signifikant dårligere til kvælstofopsamlend end efterafgrøden.

Efterafgrøden på Foulum er ensidig vårbøg med udlæg af rajgræs, hvilket er en ikke særlig udbredt efterafgrøde i praksis og som heller ikke er egnet til nævneværdig stor udbredelse. Tillige er det et ejendommeligt sædskifte, som ikke kendes fra praksis. Kontinuerlig dyrkning af korn i monokultur er øvrigt imod de intentioner, som EU har om sædskifte.

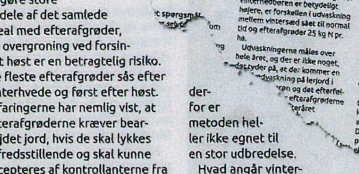
Ikke egnet til stor udbredelse Det sidste og tredje forsøg ligger på Flakkebjerg. Her er efterafgrøden olieraeddike udsået i vårbøg før høst. Det er et dyrknings-system, som kun de færreste landmænd kender til. Efter min opfattelse egner det sig ikke til at

Seges blåstempler ikke myndighedernes krav om efterafgrøder

Effektivt Landbrugs omsætte af Seges webinaret med spørgsmålet: Er udvaskningen fra vinterbæd større end fra efterafgrøder? Et af nogle omdrejende punkter i spørgsmålet er, om det er mere økonomisk at have efterafgrøder eller om det er mere økonomisk at have vinterbæd.

Seges har haft stor fokus på at gøre mandskaberne opmærksomme på de store økonomiske konsekvenser, og derfor har Seges også gennemført flere seminarer og foredrag om efterafgrøder. Det særlige særlige er, at Seges har haft stor fokus på at gøre mandskaberne opmærksomme på de store økonomiske konsekvenser, og derfor har Seges også gennemført flere seminarer og foredrag om efterafgrøder. Det særlige særlige er, at Seges har haft stor fokus på at gøre mandskaberne opmærksomme på de store økonomiske konsekvenser, og derfor har Seges også gennemført flere seminarer og foredrag om efterafgrøder.

Seges blåstempler ikke myndighedernes krav om efterafgrøder. Seges har haft stor fokus på at gøre mandskaberne opmærksomme på de store økonomiske konsekvenser, og derfor har Seges også gennemført flere seminarer og foredrag om efterafgrøder. Det særlige særlige er, at Seges har haft stor fokus på at gøre mandskaberne opmærksomme på de store økonomiske konsekvenser, og derfor har Seges også gennemført flere seminarer og foredrag om efterafgrøder.

der for er metoden heller ikke egnet til en stor udbredelse. Hvad angår vinterhejreforsøgene på Flakkebjerg, er disse udført i monokultur af hvede (efter høst). Sædskiftet her er også imod EU's intentioner om sædskifte. Her er olieraeddike sået før høst, hvilket også indebærer flere risici, og metoden er heller ikke egnet til nogen stor udbredelse.

Også på Flakkebjerg er den tidlige udsåning af olieraeddiken et forhold, der overvurderer kvælstofoptaget hos efterafgrøder.

Efterlyser dokumentation Når EU er imod kontinuerlig dyrkning af korn - her vinterhejre - er årsagen, at smiltetrykket bliver større og udbytterne i 2., 3. og 4. års hvede lavere. En hvede, der yder lavere udbytte, har også en ringere evne til at optage kvælstof og vil derfor have en større udvaskning. Altså en dyrkningspraksis, der kan dis-favorisere og dermed under-vurdere hvedens kvælstofopsamlende evne.

Vi har efterlyst forsøg, der er praksisnære og i overensstemmelse med, hvad der foregår og er muligt ude på vore bedrifter. Vi er ikke interesserede i forsøg, der ikke er praksisnære, og som kun har deres 'liv' på forskernes skrivebørde. Desuden må det undersøges bedre og tilskrives vinterafgrøderne, hvilke mængder af kvælstof, som de opsamler under 1 meters dybde.

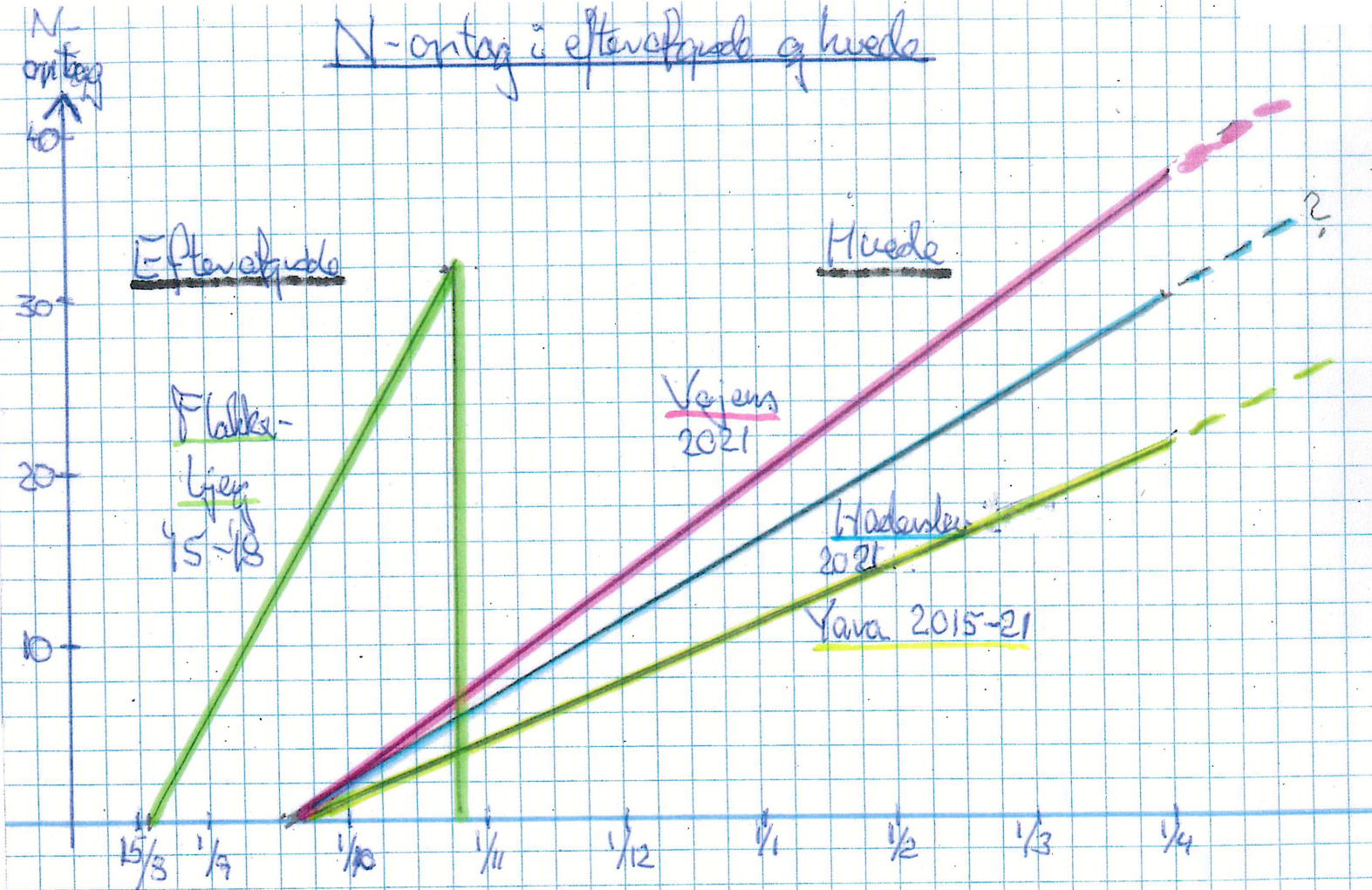
Så længe der ikke er betryggende dokumentation for, at efterafgrøder er bedre end vinterafgrøder, ønsker vi, at veletablerede vinterafgrøder sidestilles med efterafgrøder. Fagligt og politisk må vi også kræve, at der er et påvist behov for, at udvaskningen reduceres, og at der er proportionalitet omkring indsatsen med at kræve efterafgrøder. Det er der ikke på det foreliggende grund-

■ Så længe der ikke er betryggende dokumentation for, at efterafgrøder er bedre end vinterafgrøder, ønsker vi, at veletablerede vinterafgrøder sidestilles med efterafgrøder, skriver formanden for Landøkonomisk Selskab. Arkivfoto

N-ontag i efterafgrøde og hvede

Agerskovgruppen v. Jens Peter Aggesen (jpaggesen@gmail.com)
Landøkonomisk Selskab v. Claus Neergaard (cn@gunderslevholm.dk)

Landbrug & Grøn Omstilling
2021-6704
5. januar 2022

Kære Jens Peter Aggesen og Claus Neergaard

Først og fremmest tak for jeres store interesse i samrådet om efterafgrøder i Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg d. 30. september 2021. På samrådet var der flere fagligt tekniske spørgsmål, og samrådet blev også efterfulgt af et opfølgende samråd d. 13. oktober 2021 og en række skriftlige spørgsmål, hvoraf jeg har besvaret de sidste d. 10. december 2021. Disse spørgsmål var bl.a. relateret til jeres henvendelse til mig, som blev gengivet i Effektivt Landbrug d. 9. oktober 2021.

I har bedt mig dokumentere, at efterafgrøder, der er etableret efter høst og som senere efterfølges af en vårafgrøde, i et fuldt gødningsår fra 1. august til 31. juli, er bedre for vandmiljøet end vinterafgrøder. Desuden har I bedt mig om at svare på, hvad konsekvensen er af, at efterafgrøder efterfølges af en vinterperiode, frem til ca. 1. april, hvor jorden er uden afgrøde.

Til brug for besvarelsen af jeres spørgsmål og spørgsmålene stillet til mig af Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg er der indhentet et bidrag fra Aarhus Universitet (AU).

I mit svar på spørgsmål 49 til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg fremgår svar på de specifikke spørgsmål. Svaret kan findes her: <https://www.ft.dk/samling/2021/almdel/mof/spm/49/svar/1838580/2498597.pdf>, hvor også AU's notat er vedlagt: <https://www.ft.dk/samling/2021/almdel/mof/spm/49/svar/1838580/2498598.pdf>.

Jeg håber, at mit svar til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg på tilfredsstillende vis besvarer jeres spørgsmål og redegør for og dokumenterer de sammenhænge og forhold, der gør sig gældende i forhold til efterafgrøders kvælstofreducerende effekt set i forhold til vintersæd.

Med venlig hilsen

Rasmus Prehn

Agerskovgruppen:

Staten gør indrømmelse i sag om efterafgrøderegler

I den verserende sag om efterafgrøderegler, hvor Agerskovgruppen har stævnet staten for at iværksætte nytteløse efterafgrødekrav, er der sket en vigtig indrømmelse, oplyser gruppen.

I efterafgrødesagen mellem landmandsforeningen Agerskovgruppen på vegne af en gruppe landmænd på den ene side og staten, er der overfor kammeradvokaten fra Landbrugsstyrelsens side givet en vigtig indrømmelse, vurderer gruppen.

Det sker forud for den endnu ikke berammede uvildige (second opinion) vurdering af søgsmålet.

I en såkaldt processkrivelse af 28. marts 2022 fra Kammeradvokaten anerkender staten hermed, at den miljømæssige nytte af efterafgrøder er mindre på lerjord end gennemsnittet, skriver Agerskovgruppen i en meddelelse, der fortsætter:

Ifølge dette undsiges derved hele lovgivningen om efterafgrødekrav på 40-45 procent af arealet hos landmænd med lerjorde.

Dét er ifølge EU-retten både modstridende og ligefrem selvmodsiggende, siger Agerskovgruppens advokat Hans Sønderby Christensen, der er specialist i EU-ret.

Fagligheden er hørt

Også Agerskovgruppens faglige bagland af agronomer-planteaviskonsulent Mo-

■ - Det er naturligvis fagligt selvmodsiggende at kalde reguleringen målrettet på lerjord, hvor nytten netop er mindre, siger agronomen Bente Andersen, der hjælper Agerskovgruppen fagligt.

gens Munk, LandboSyd, Bente Andersen, Plantekonsulent Aps og godsejer Claus Neergaard - finder indrømmelsen vigtig.

Når man kalder reguleringen målrettet med den ene hånd og med den anden erkender, at hård regulering foretages på lerjord, hvor effekten er mindre end gennemsnittet, savnes faglig sammenhæng mellem det, man siger, man gør, og det som man i virkeligheden gør

- måske endda fagligt selvmodsiggende, lyder det fra Mogens Munk.

- Det er naturligvis fagligt selvmodsiggende at kalde reguleringen målrettet på lerjord, hvor nytten netop er mindre, supplerer Bente Andersen.

Ifølge agronom Claus Neergaard er det første gang, staten erkender, at den faglige nytte er mindre på lerjordene end gennemsnittet.

- Det her er en nødvendig faglig erkendelse på vejen frem mod afskaffelse af den fagligt overdrevne brug af efterafgrøder, siger han.

Formanden tror på sejr

For Agerskovgruppens formand, Jens Peter Aggesen, er ethvert skridt mod at vinde sagen vigtigt.

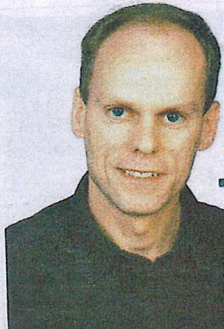
- Det er odelæggende for fødevarerproduktionen i Danmark, at efterafgrøderne på lerjordene uden miljømæssig nytte fortrænger den højtstående vinterhvede, der har et stort, kraftigt og dybt rodned, der på de vigtige tidspunkter af året støvsuger jordlaget for næringsstoffer og derfor både beskytter vandmiljøet og skaber det højeste fødevarerudbytte pr. hektar. Af samme grund gør efterafgrøderne disse steder mest ondt på både fødevarerproduktionen og på landmandens økonomi, siger Jens Peter Aggesen, og tilføjer:

- Nu har vi gennem Kammeradvokaten fået statens ord for, at miljønyttens er mindre på netop lerjordene. De efterafgrøder er en katastrofe, og derfor vil vi vinde sagen.

/ mip

■ - Det her er en nødvendig faglig erkendelse på vejen frem mod afskaffelse af den fagligt overdrevne brug af efterafgrøder, siger Claus Neergaard fra Agerskovgruppen.

■ - Når man kalder reguleringen målrettet med den ene hånd og med den anden erkender, at hård regulering foretages på lerjord, hvor effekten er mindre end gennemsnittet, savnes faglig sammenhæng, siger agronomen Mogens Munk, der er en del af Agerskov-

Landøkonomisk Selskab

Effektivt Landbrug 4. april 2022

PLANTER | 14-03-2022 10:51:09 |

Gods sælger CO2-besparelser

I 2019 var Hørbygaard Gods nettoudleder af CO2. I dag binder godset CO2 i markerne takket være øget brug af efterafgrøder og direkte såning, fortæller ejeren Christian Castenskiold. Han benytter CO2-besparelsen til at sælge klimacertifikater.

■ Det samlede økonomiske potentiale for salg af klimacertifikater for alle markerne i Hørbygaards drift er i underkanten af 250.000 kroner årligt, som det ser ud lige nu, fortæller Christian Castenskiold, Hørbygaard Gods, Tuse Næs. Arkivfoto

Det samlede økonomiske potentiale for salg af klimacertifikater for alle markerne i Hørbygaards drift er i underkanten af 250.000 kroner årligt, som det ser ud lige nu, fortæller Christian Castenskiold, Hørbygaard Gods, Tuse Næs.

Manglende hjemmel bag vandområdeplaner

Spørgsmålet om manglende lovhjemmel bag kvælstofregulering i totale mængder har været forbi så mange instanser uden henvisning til en klar hjemmel, at nuværende regler om gødningskvoter, krav til efterafgrøder, oprettelse af minivådområder og øvrige indsatsplaner og virkemidler må stilles i bero, mener Jørn Rasmussen.

Af Jørn Rasmussen, medlem af Fair Spildevand, Pilealle 5, 4760 Vordingborg

Er der lovhjemmel bag vandområdeplanerne, har Fair Spildevand bedt miljøministeren om at besvare på den 8. juli 2022.

Spørgsmålet lød: »Vil ministeren redegøre for, hvilke EU-direktiver der forpligter Danmark til at holde regnskab med den samlede årlige mængde kvælstof? Alt, der uledes til vandmiljøet? Og vil ministeren redegøre for den mere konkrete udstækning af disse forpligtelser?»

Det er der af forskellige årsager kommet flere svar på, hvor forskellige kompetencer er indblandet.

Døde hummere

Uddrag for motivation til spørgsmålet:
»Vandrammedirektivet har intet at udsætte omkring kvælstof, men henviser til nitratdirektivet.

Med de ikoniske døde hummere fra 1986 fik kvælstofudledning fra landbruget i al hast stor opmærksomhed, som der ikke var faglig belæg for. Uden konkret lovhjemmel blev forskellige handlingsplaner iværksat.

Men ti år efter den første vandmiljøplan fra 1987 var myndighederne ikke tilfreds med den reducerede kvælstofudledning og nitratdirektivet blev hevet op af skuffen.

Med implementeringen af dette direktiv i 1998 blev gødningsansvaretsloven vedtaget og der var endelig lovhjemmel bag vandmiljøplanerne.

Koncentrationer, ikke totaler

Men siden 1998 har rammerne for landbrugerhvervet hvilet på et ulovligt grundlag. Forklaring følger:

I nitratdirektivet er der koder for godt landmæsskab med henblik på at minimere nitratudledning, som dog er frivillige. Der er også meget fokus på landbrugs udledning af nitrat.

Men ingen steder påtales totale mængder nitratkvælstof fra et lands samlede landbrugsareal.

Derimod står der flere steder, at det er nitratkoncentrationen, der skal måles på. For eksempel skal de enkelte lande foretage målinger af nitratkoncentrationen med henblik på at udpege sårbare zoner.

Det giver også meget mere mening, da en sårbar zone påvirkes af, hvad der reelt uledes og dermed kan måles og ikke hvor meget gødning landmanden tilfører sine afgrøder eller effekten af efterafgrøder.

Dertil skal tilføjes, at for Danmarks vedkommende vægter uledning af kvælstof fra landbrugsarealer kun 5-8 procent i de indre farvande – resten over 90 procent bliver tilført med havstrømme fra vores nabofarvande.

Det understreger galskaben endnu mere.
Ufagligt Afdelingen for Vand og Klimatilpasning under Miljøministeriet kommer i deres svar af den 14. september 2022 nok tættest på sagens kerne.

»EU-medlemslandene udarbejder egne overvågningsprogrammer ud fra en tolkning af Vandrammedirektivet [...] Det er således den faglige vurdering og ud fra en fortolkning af vandrammedirektivet, at mængden af tilført kvælstof er afgørende for vurderingen af påvirkningen af et vandområde.»

Altså er der ikke en juridisk lovhjemmel. Det er den faglige vurdering og ud fra en fortolkning af vandrammedirektivet, der skaber hjemmel bag den kvælstofregulering, som ikke mindst landbruget er underlagt.

Var vurderingen så bare gennemtestet via videnskabelige metoder, var lovgivningen nok ikke blevet så tåbelig. Men i stedet hviler vurderingen på politisk videnskab/maveførmelser med det resultat, at den lovgivende og udøvende magt i øjeblikket er smeltet sammen.

Afgørende

Det eneste sted i vandrammedirektivet, hvor der står noget om mængder, er under »specifikke forurenende stoffer«, der skal overvåges i signifikante mængder.

Altså »signifikante mængdere« anbyder, at der er hjemmel til opgørelse af totale mængder. Men nitratkvælstof kan ikke henføres under specifikke forurenende stoffer og derudover henviser vandrammedirektivet vedrørende nitrat specifikt til hjemmelgrundlaget i nitratdirektivet, hvordan data omkring nitrater skal opgøres. Ingen steder i dette direktiv anbydes noget om totale mængder men kun koncentrationer.

Ydermere er det så heldigt, at ved at følge retningslinjerne i vandramme- og nitratdirektivet, ved at opgøre nitrat i koncentrationer, opfører vi med at være i konflikt med naturlovene. Det overordnede og meget vigtige princip, som ignoreres i dansk lovgivning, »forurener betaler princippet«, kan også kun efterleves, hvis vi måler i koncentrationer.

Vi kan sammenligne med, at fem procent kører 20 km/timen over max.-grænse på hovedvejene, ergo må vi sænke max.-grænsen med 20 km/timen.

Ulovligt grundlag

Opfindelsen af den totale kvælstof-balancemodell i NPO-redegørelsen fra 1984 har bidraget til en stor misforståelse af kvælstofs rolle i naturens kredsløb med reduceret ressourcenyttelse i landbruget og indirekte en fejlagtig spildevandshåndtering til følge.

Opfindelsen har tillige bund-

fældet sig så kraftigt i offentlige institutioner, at retningslinjerne i EU-direktiver ikke er trængt igennem ved implementering i dansk lovgivning. Finansministeriets kodeks VII fra 2015, tilegnet embedsværket, har tilsyneladende ikke haft den store effekt.

Men det er Fair Spildevands klare opfattelse, at rammerne for landbrugerhvervet siden vandrammedirektivets endelige implementering i 2011 eller måske helt tilbage til 1998, hvor nitratdirektivet blev implementeret, har hvilet på et ulovligt grundlag. Det præcise årstal må jurister afgøre.

Denne udmelding kan ikke komme bag på hverken Miljøstyrelsen eller Miljøministeriet, da de igen om cirka tre år jævnligt er blevet advaret om at sende de håbløse vandområdeplaner i høring.

Udfas gødningsloven Megen lovgivning (vores egen miljøbeskyttelseslov) og EU-direktiver er faktisk ikke så ringe. Problemerne opstår med et fagligt og juridisk svagt embedsværk og letvægtsforskere, der for nemtlader sig påvirke af populistiske strømninger.

Second opinion kan allerede stoppe efter fase 1 med tilbagemelding om, at »Aftalen om grøn omstilling af dansk landbrug af 4. oktober 2021« indgæet af stort set alle partier kan opløses. Regelforenklingen kan herefter starte med at udfase gødningsloven og gødningsdelen i husdyrbrugsloven.

Under alle omstændigheder: hvad enten man er rød eller såkaldt blå politiker, skal man overholde loven. Amen.

■ - Det er Fair Spildevands klare opfattelse, at rammerne for landbrugerhvervet siden vandrammedirektivets endelige implementering i 2011 eller måske helt tilbage til 1998, hvor nitratdirektivet blev implementeret, har hvilet på et ulovligt grundlag, skriver medlemmet Jørn Rasmussen i sit læserindlæg. Arkivfoto

- Vi kan sammenligne med, at fem procent kører 20 km/timen over max.-grænse på hovedvejene, ergo må vi sænke max.-grænsen med 20 km/timen

- FRA LÆSERBREV

Hovedbestyrelsen vælges ind fra tre valggrupper – suppleret med kompetencepladser

Valg til hovedbestyrelsen

Medlemsgruppers valg til hovedbestyrelsen

	Foreninger											Fritvalgte kompetencepladser	Branchefællesskaber						Virksomheder & brancher																													
HVEM VÆLGES?	Primærformand	Viceformand	En repræsentant pr. Fællesforening	Familieandbudsformand	En repræsentant pr. Familieandbudsforening	En repræsentant pr. Landboforening	En repræsentant fra Større Jordbrug	En repræsentant fra Deltidelandmand	Fritvalgte kompetencepladser	En repræsentant fra Fjeldkræ	En repræsentant fra Gris	En repræsentant fra Kvæg	En repræsentant fra Planter	En repræsentant fra Økologi	En repræsentant fra Ø&V	Fordeles via prioriteringsmetoden	Aria Foods	Daka	Danish Crown	DLA	DIF	DLG	KMC/AKV	Tican	Vestjyllands Andel	Branchevalget for Frø	Dansk Agroindustri	Danske Svinelagter	Mejeriforeningen	Danske Æg																		
	1	1	2	1	8	27	1	1	2	1	1	1	1	1	5	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1																		
HVOR VÆLGES?	Primærformand og viceformand vælges på Delegeretmøde								Vælges i eget bagland											Indstilles af formandskabet	Vælges i eget bagland						Kontingentbaseret											Uændret: Faste pladser som defineret i forretningsordenen Virksomhedsbestyrelsen (opdateret d. 01.12.2020)										
Hovedbestyrelsen 77 hovedbestyrelsesmedlemmer 4 observatører*																																																

Note: De frit-valgte kompetencepladser skal sikre en større bredde i køn, alder, kompetencer etc. i bestyrelserne.

Note: Der er paritet mellem primærmedlemmer og virksomhedsmedlemmer i hovedbestyrelsen

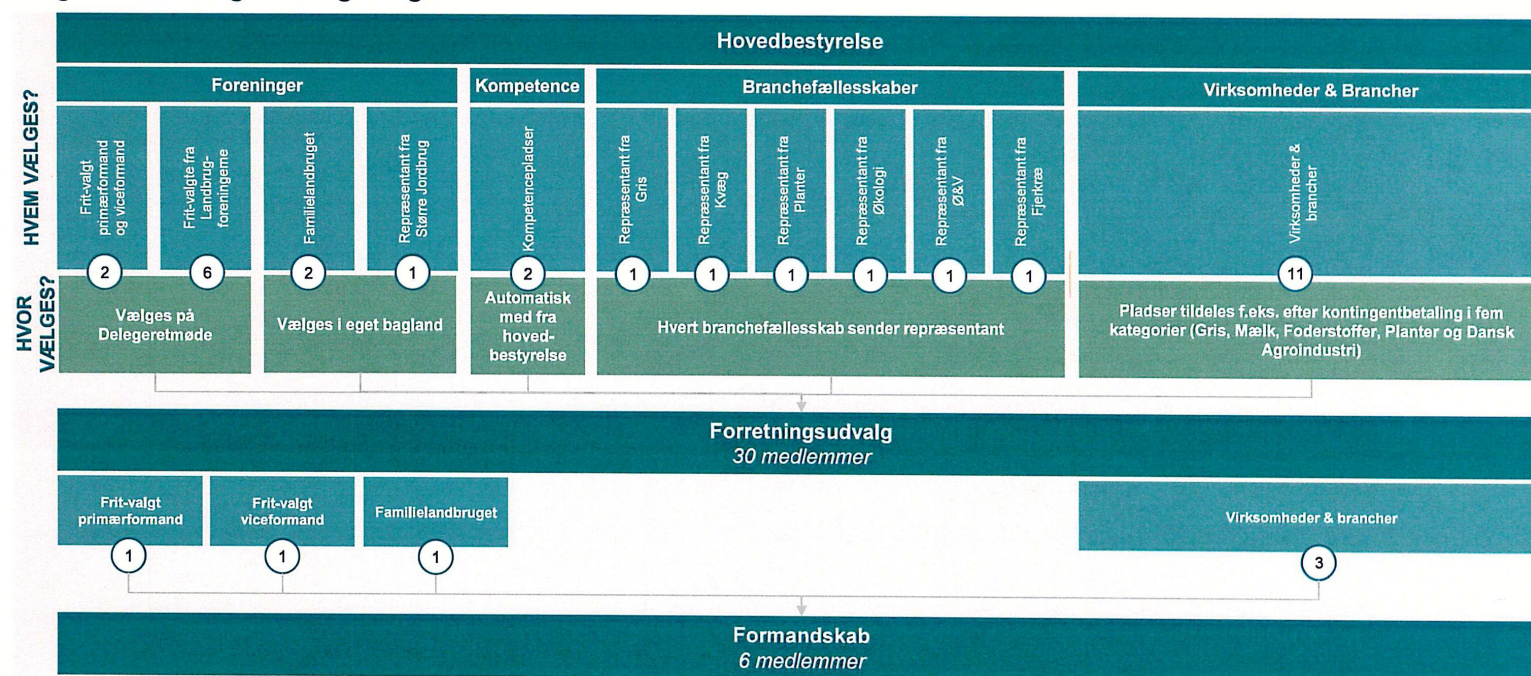
Note: De 4 observatører kommer fra henholdsvis LandboUngdom, Dansk Akvakultur og Dansk Gartneri (primærmedlemmer) og fra Virksomhedsforum for Økologi (virksomhedsmedlem)

Note: Illustrationen er udarbejdet ud fra antal foreninger, sektorer og sektioner pr. 1/5 2022. Ved konsolidering mellem to reduceres antallet af pladser med én.

Der vælges 28 medlemmer til forretningsudvalget på tværs af tre valgrupper, mens de 2 kompetencepladser udgør de to sidste pladser

Valg til forretningsudvalget og formandskab

Noget at leve af. Noget at leve for.

Stort rykind til afskedsreception

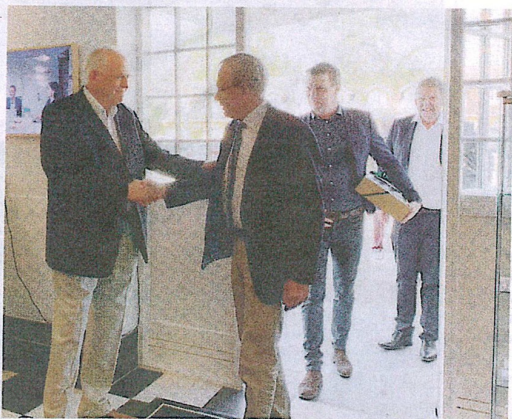
Næsten 300 gæster deltog i Povl Fritzners afskedsreception på Sørup Herregaard ved Ringsted.

AF Jesper Hallgren

Gennem 30 år har Povl Fritznér utrætteligt kæmpet for de danske landmænd, men alting har en ende, og tiden som »landbrugspolitiker« er nu slut.

Det blev for nylig markeret ved en afskedsreception for Povl Fritznér, der i mange år har siddet i Landbrug & Fødevarers primærbestyrelse, med besøg af landmænd, forretningsforbindelse, »med- og modkompetanter« samt familie og venner.

Folk fra nær og fjern valfartede i den anledning til Sørup Herregaard syd for Ringsted, hvor der var mulighed for at takke Povl Fritznér for hans store indsats for dansk landbrug.

■ Povl Fritznér stod i dørbåningen og bød gæsterne velkommen - her Martin Merrild og Søren Søndergaard, henholdsvis tidligere og nuværende formand for Landbrug & Fødevarer. I baggrunden er det VKST-formanden Torben Hansen. Foto: Jesper Hallgren

250 havde på forhånd meldt sin ankomst og fik tildelt en plads ved de runde borde, men i løbet af receptionen dukkede yderligere omkring 50 gæster op, og det gav til tider lidt logistiske udfordringer med at få plads til alle.

Ignorerede politiet

Povl Fritzners gode kolle-

ga gennem mange år, Poul Henrik Prahll, havde også lidt udfordringer. Han var nemlig toastmaster, og han havde en liste med mere end 20 talere, sange og andre indslag, der undervejs skulle findes plads til i programmet.

Poul Henrik Prahll stod selv for den første tale, og han fortalte blandt andet om en episode, hvor Povl Fritznér på motorvejen på Fyn i flere omgange ignorerede en bilist, der forsøgte at få ham til at stoppe.

Povl Fritznér ringede i stedet til politiet og fortalte, at han blev forfulgt af en idiot. Det viste sig imidlertid, at den »idiot« var en civilbetjent. Ordsmagten var naturligvis ikke tilfreds med Povl Fritzners handling, men han slap alligevel billigt med en mindre bøde.

- Det er typisk for dig, Povl. Du kan snakke dig fra hvad som helst, påpegede Poul Henrik Prahll til stor morskab i forsamlingen.

for Landbrug & Fødevarer, kom i sin tale også ind på Povl Fritzners mundtlige egenskaber, der er i en klasse for sig selv.

- Enhver taler må være dyb misundelig på dig, og du kan slippe godt fra mange ting, sagde Søren Søndergaard, der konstaterede, at Povl Fritznér kun havde proklameret, at han trækker sig »delvist tilbage«.

- Det her er nok slet ikke en afskedsreception. Du stopper nok aldrig. Jeg er i hvert fald sikker på, at du ikke stopper med at blande dig, og heldigvis for det, lød det videre fra Søren Søndergaard.

Forgænger på posten som formand for Landbrug & Fødevarer, Martin Merrild, holdt også en tale for Povl Fritznér ligesom blandt andre VKST-formanden Torben Hansen, Bæredygtigt Landbrugs formand, Peter Kiær, Landbrug & Fødevarers tidligere viceformand Lars Hvidtfeldt og mange andre.

Stopper nok aldrig

Søren Søndergaard, formand

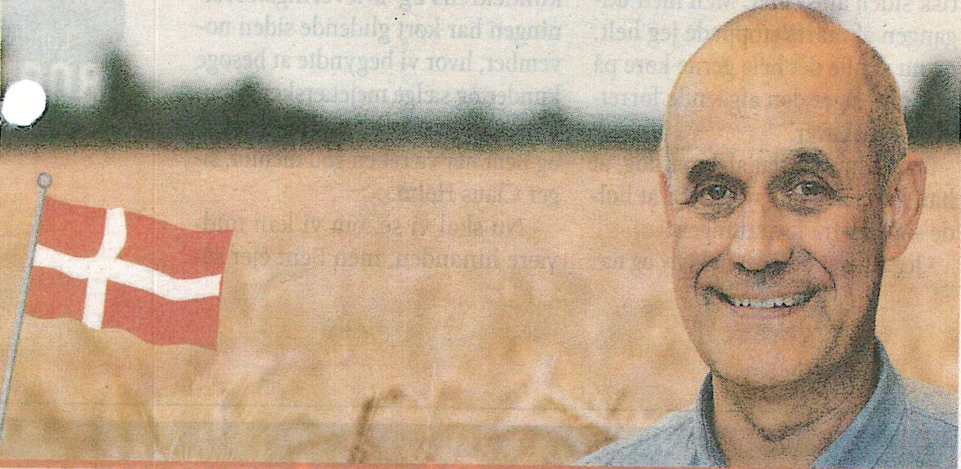

■ Toastmaster Poul Henrik Prahll (til venstre) stod for den første tale til Povl Fritznér, som her kvitterer med en skål. Foto: Jesper Hallgren

40 ÅRS JUBILÆUM

Jakob F. Kjærsgaard

Dagen markeres **fredag den 22. april 2022 kl. 13 - 15**
med reception for Jakobs kunder, kolleger, familie og
bekendte hos VKST på Fulbyvej 15, 4180 Sorø.

Kom forbi, og ønsk Jakob tillykke med jubilæet!

Af hensyn til planlægning af receptionen beder vi om tilmelding
på telefon 7027 9000 eller mail kontakt@vkst.dk.

VKST | Fulbyvej 15, 4180 Sorø | 7027 9000 | kontakt@vkst.dk

Landøkonomisk
Selskab

Ny formand tager over hos Patrioterne

Onsdag aften holdt Patriotisk Selskab generalforsamling. Og efter 25 år i formandsstolen valgte formand Peter Cederfeld de Simonsen at give dirigentstokken videre til Christina Ahlefeldt-Laurvig.

■ Det var en tydeligt stolt og bevæget formand, der takkede af efter 31 år i bestyrelsen - heraf 25 år som formand. Fotos Henriette Lemvig

AF Henriette Lemvig
40 21 97 37 - henriette@effektivtlandbrug.dk

Det var med stående klapsalver, at Patriotisk Selskabs formand Peter Cederfeld de Simonsen onsdag aften takkede af efter 31 år i bestyrelsen, heraf 25 år som formand.

Forinden havde han i sin beretning blandt andet fremhævet, at danske landmænd ligger i top-5 blandt verdens bedste.

«Vi er gode til det, vi laver, og dansk landbrug har gennem tiden troligt leveret sunde og gode fødevarer – også nu, hvor en fødevarerkrise truer.

Formanden understregede samtidig, at de kommende klimaregnskaber og ESG-rapporter kan blive et globalt udstillingsvindue for erhvervets bæredygtige indsatser.

Landbruget er i stand til at komme igennem store forandringer og omstillinger. Det har fortiden vist. Omstillingerne har været mange, og nogle af dem særdeles omfattende, men undervejs har erhvervet bestandsdigt produceret og leveret. Det gør vi også nu i en tid, hvor Danmarks og verdens fødevarerproduktion er sat i relief, og en fødevarerkrise pludselig er blevet en reel risiko efter Ruslands invasion af Ukraine.

Danske landmænd går forrest

Generationsskifte var også et af de emner, som Peter Cederfeld de Simonsen tog op i sin beretning:

■ Bestyrelsen for Patriotisk Selskab har valgt ny formand. Det bliver grevinde Christina Ahlefeldt-Laurvig fra Oreby og Berritzgaard Gods, der i flere år har været med i Patriotisk Selskabs bestyrelse.

- Der skal hele tiden tænkes i nye løsninger, så de unge har lyst til at overtage. Alle nye veje skal afsøges – og helst med de unge selv helt i front, konstaterede han.

Et af de områder, hvor de unge er i front, er ESG, inden for få år er det forventningen, at alle landbrugsvirksomheder skal afreportere inden for hele ESG-området.

Mange af de områder, som ESG-afreporteringen har fokus på, foregår allerede i stor stil ude på bedrifterne. Der tages hver dag hånd om miljøet, biodiversiteten, markdriften og energiforbruget. Der bidrages til liv og fællesskaber i landdistrikter, bysamfund og lokalområder. Sidst, men ikke mindst, går danske landmænd forrest i arbejdet med strategier, forandringsprocesser, rekruttering blandt andet, sagde Peter Cederfeld de Simonsen og konkluderede:

- Hvis de kommende klimaregnskaber og ESG-rapporter skrues sammen på den rigtige måde, vil de kunne være et globalt udstillingsvindue for erhvervets grønne løsninger og bæredygtige indsatser.

Ny formand hos Patriotisk Selskab

Det var Peter Cederfeld de Simonsens sidste beretning som formand. Allerede på sidste års generalforsamling oplyste Peter Cederfeld de Simonsen, at han ønskede at træde af bestyrelsen ved denne generalforsamling.

Efter generalforsamlingen konstituerede bestyrelsen sig, og formandsstafetten blev givet videre til Christina Ahlefeldt-Laurvig, Oreby og Berritzgaard Gods, der i flere år har været med i Patriotisk Selskabs bestyrelse. Samtidig blev Peter Cederfeld de Simonsen udnævnt til æresmedlem af Patriotisk Selskab.

Som nyt bestyrelsesmedlem blev valgt Nicolai Oxholm Tillsch, Rosenfeldt Gods. Christian Ahlefeldt-Laurvig, Hjortholm Gods blev nyligt medlem i planteavlsudvalget.

Formandens nedslag

På generalforsamlingen kom bestyrelsesformand Peter Cederfeld de Simonsen blandt andet med følgende meldinger:

■ Aftalen om den grønne omstilling af dansk landbrug og jordbrug er vidtrækkende og ambitiøs. Og så er det en bred politisk aftale, som giver ro i baglandet og sikkerhed om fremtidige rammevilkår. Forude venter en lang række indsatser og tiltag, der helst skal håndteres af frivillighedens vej. Hvis landbruget ikke leverer frivilligt, vil der blive gennemført en regulering. Erhvervet er klar til at gribe de udfordringer og levere på de målsætninger, som landbrugsaftalen og de nye rammevilkår lægger op til. Men med den afgørende tilføjelse, at fokus til enhver tid er rettet mod de reduktioner, der kan nås gennem udvikling og ikke afvikling.

■ Ønsket om en ensartet CO₂-afgift må ikke føre til afvikling for danske landmænd forrest i arbejdet med strategier, forandringsprocesser, rekruttering blandt andet, sagde Peter Cederfeld de Simonsen og konkluderede:

- Hvis de kommende klimaregnskaber og ESG-rapporter skrues sammen på den rigtige måde, vil de kunne være et globalt udstillingsvindue for erhvervets grønne løsninger og bæredygtige indsatser.

■ I begyndelsen af 2022 blev der indgået en politisk aftale om en ny strategi for brug af planteværnsmidler. Der er lagt vægt på mulighederne for at reducere forbruget gennem ny teknologi, og der er afsat flere ressourcer til test af midler. Så langt, så godt. Desværre indebærer aftalen, at selve pesticidgiften bibeholdes. Skuffende og uforståeligt. Danmark er stort set det eneste land med en sådan pesticidgift. Ikke blot er afgiften stærkt konkurrenceforvridende. Den indsnævrer også det økonomiske råderum til at udvikle og optimere brugen af pesticider.

■ Faglighed og forskning bør gælde for alle indsatser og alle tiltag, som sættes i værk. Det gælder også de vandområdeplaner, som nu er sendt i høring. Når miljøministeren fremhæver, at der »med landbrugsaftalen er fastlagt en ambitiøs indsats mod den allerstørste presfaktor, nemlig kvælstofudledningen, bliver vi bekymrede. Vi bliver bekymrede over, at planerne igen fokuserer så endtydigt på kvælstof. Bekymrede for, at kvælstof igen udbrædes som den største presfaktor. Konsekvensen kan blive, at god landbrugsjord braktlægges uden synlige forbedringer af miljøtilstanden. De bedste resultater ses nemlig dér, hvor kollektive og geografisk tilpassede virkemidler tages i brug, for eksempel udtagning af kulstofrige labvandsjord. Alle forsøg og al forskning peger i denne retning. Forhåbentligt vil denne kendsgerning blive bekræftet, når vandplanerne skal udlægges en såkaldt »second opinion«. Vi ser frem til, at det faglige grundlag bag de aktuelle reduktionsmål bliver gransket. Og vi ser frem til, at de lokale analyser bliver inddraget.

Patriotisk Selskabs bestyrelse og udvalg

Bestyrelsen

Grevinde Christina Ahlefeldt-Laurvig, Oreby og Berritzgaard Gods
Lensgreve Bendt Wedell, Wedellsborg og Frijsenborg Gods
Gårdejer Jens Himmelstrup, Slæbækgaard
Gårdejer Hans Boesen, Stenagergård Markbrug I/S
Godsejer Nicolai Oxholm Tillsch, Rosenfeldt Gods

Planteavlsudvalg

Gårdejer Hans Boesen, Stenagergård Markbrug I/S
Gårdejer Jørgen Stougaard, Bonnegården
Gårdejer Niels Peter Nielsen, Fjilsågård
Godsejer Jørgen Schiattz-Christensen, Klingstrup Hovedgård
Godsejer Christian Ahlefeldt-Laurvig, Hjortholm Gods

Husdyrbrugsudvalg

Gårdejer Jens Himmelstrup, Slæbækgaard
Gårdejer Jørgen Møller Andersen, Lysgaard
Gårdejer Lars Holmegaard Larsen, Egerupgaard
Gårdejer Mark Timmermann, Stursbøl Østergård
Gårdejer Anders Pedersen, Mørkebjerggaard

Vandløbslaug og formand har jubilæum

Knud Erich Thonke har været formand for Øvre Suså Vandløbslaug siden stiftelsen i 2012 og aflægger den 23. marts beretning for 10. gang.

- Der er vitterligt løbet meget vand i åerne på de 10 år, og vi må sige, at vi generelt har haft et konstruktivt samarbejde med de kommunale myndigheder, fortæller Knud Erich Thonke, formand for Øvre Suså Vandløbslaug.

Ambassadøren er blevet gårdejer og topchef i dansk landbrug

PORTRÆT:

Merete Juhl er efter en række ambassadørjob blevet topchef i Landbrug & Fødevarer, og så har hun investeret i en herregård i Vestsjælland.

LARS ATTRUP
lars.attrup@finans.dk

Merete Juhl er flyttet fra Beirut til en gård nær Store Fuglede i Vestsjælland.

Hun har ved samme lejlighed sagt farvel til en stilling som Danmarks ambassadør i Libanon og er tiltrådt som adm. direktør for brancheorganisationen Landbrug & Fødevarer (L&F). Den repræsenterer danske landmænd og fødevarerindustrien.

Dramatiske skift af både opvækst og job kunne man mene. Men måske er springene ikke helt så store, som de måske umiddelbart forekommer.

»I virkeligheden vender jeg tilbage til mine rødder,« siger Merete Juhl, som fylder 50 år onsdag den 10. august.

»Jeg er vokset op på en gård og har altid holdt meget af livet på landet. Jeg har hele tiden haft drømmen om en dag at vende tilbage. Der var bare så meget, jeg skulle først: Studere og ud i verden.«

Hun er vokset op på slægtsgården Vældegård i Stjyrlund, hvor hendes far, Rasmus Juhl Rasmussen, var syvende generation og i sin årrække havde poster som formand i Tulip International og medlem af bestyrelserne i Danish Crown og Danske Slagterier.

Rasmus Juhl Rasmussen købte det nærliggende gods Aarupgaard, og hele beboelsen drives i dag af Merete uhl's bror, Søren Juhl.

»Jeg holdt meget af at være ude i naturen og deltog også i arbejdet på gården – både i stalden og på markerne. Jeg har kørt mange læs korn hjem i høst,« fortæller Merete Juhl.

»Hjemme på gården havde jeg hest med alt, hvad det indebar af ansvar for at passe et dyr hver dag. Min fars engagement i fødevarerindsomhederne betød, at der blev talt meget om landbrugspolitik og økonomi ved middagsbordet.«

Har arbejdet i flere lande

Selv om Merete Juhl er den ældste af tre søskende, stod det tidligt klart, at det ikke var hende, der skulle overtage slægtsgården.

»Min store interesse er samfundsforhold og international politik, så jeg læste statskundskab i Aarhus og

udbyggede med studier på Harvard og en master i europapolitik, som jeg tog i Brugge i Belgien.«

Siden 2000 har Merete Juhl været ansat i Udenrigsministeriet.

Ansættelsen har medført en stribe udstationeringer og siden 2013 tre ambassadørposter: Først i Ukraine, Georgien og Armenien, dernæst i De Forenede Arabiske Emirater og siden 2018 i Libanon og Jordan.

Hun har siden 2012 været gift med den libanesiske diplomat Hadi Hachem. Sammen har de datteren Victoria på 10 år.

I 2021 købte Merete Juhl den vestsjællandske herregård Store Flintstrup inklusive knap 200 hektar, der er bortforpagtet. Gården blev handlet for omkring 50 mio. kr.

»Det har kun været muligt

at realisere den drøm, fordi min far har hjulpet med alt det praktiske,« siger hun.

»Jorden skal fortsat være bortforpagtet. Jeg har ingen planer om at drive landbrug, og jeg ved endnu ikke, om vi skal have heste selv eller nøjes med at ride hos venner.«

Mor og datter på gården

Merete Juhl er flyttet ind på gården sammen med sin datter, mens ægtefællen i første omgang pendler mellem Danmark og Libanon.

Under de mange udstationeringer og flytninger har hun haft familiens 120 år gamle klaver med i bagagen.

»Da jeg tog af sted første gang, sagde min farmor, at jeg skulle have det med. Jeg spiller selv og holder meget af opera og klassisk musik – Bach og Händel er blandt favoritterne,« siger hun.

Merete Juhl, som fylder 50 år onsdag 10. august, er blevet topchef i Landbrug & Fødevarer. Hun er samtidig flyttet ind på en gård sammen med sin datter. Foto: Sif Meincke

Jyllandsposten 5/8-2022

Hun er lidt af en sprognørde og taler flydende engelsk, fransk, tysk, arabisk, russisk og italiensk.

»Min hjerne synes, det er sjovt at knække sprog, og det er en hobby at holde dem ved lige. Arabisk har været det sværeste at lære, og det har kun været muligt, fordi jeg kan tale det med min mand,« fortæller Merete Juhl.

JP 24/10-22

LØGNEN OM ET LANDBRUGSLAND

Hvis du ønsker at stemme bare en smule grønt, er du nødt til at sætte kryds ved et parti, som går til valg på, at landbruget skal betale klimaafgift.

Landbruget står for over en tredjedel* af Danmarks samlede udledninger.

Alligevel siger nogle partier – gerne de partier, der har Landbrug & Fødevarers mange lobbymillioner i ryggen – at den afgift, som ellers virker på alle andre erhvervsgrønne omstilling, ikke kommer til at virke på landbruget.

De siger, at vi kommer til at miste milliarder. Men landbruget får ofte mere i støtte, end de betaler i skat. Landbrugets økonomi er allerede et hul i jorden.

De siger, at dansk landbrug er innovativt og bæredygtigt. Men mange års milliardstøtte har beviseligt ingen nævneværdig effekt haft på det sidste årtis udledninger.

De siger, at vi kommer til at miste tusindvis af jobs. Men det her handler ikke om at nedlægge landbruget, det handler om at omlægge samfundet.

De siger, at det er følgejobs, vi mister. Men chaufføren kører, uanset om han fragter kød eller planteboffer.

De siger lækage. Igen og igen. Men de seneste rapporter viser, at en dansk reduktion også er en global reduktion.

Så siger de, at dansk landbrug bliver nødt til at lukke og slukke.

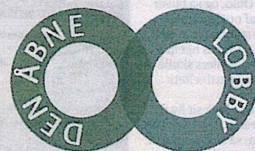
Men de økonomiske vismænd siger, at landbruget kunne betale den samme afgift som alle andre uden betydelige økonomiske konsekvenser for samfundet på længere sigt.

Hvis landbruget omlægges produktionen i tide, kan Danmark skabe et bæredygtigt erhvervsventyr, hvor hele værdikæden bliver herhjemme.

Og klimaafgiften er det bedste værktøj, vi har til grøn omstilling. Det er derfor, vi er enige om, at alle andre erhverv skal betale den.

Vi står ikke til at miste et landbrugsland. Vi står med muligheden for at blive et foregangsland.

Et sandt et af slagsen.

*Udledningerne er opgjort for branchen landbrug og skovbrug inkl. udledninger fra LULUCF og energiforbrug. Læs om den lobbyisme Landbrug & Fødevarer udøver i valgkampen på denåbnelobby.dk